

Weekly Current Affairs

Dec 15 to Dec 20, 2025

Current

Dec 15

2025

AFFAIRS

With **Static G.K+Mcq's**

PSSSB

PUNJAB POLICE

PPSC

SSC

UPSC

RAILWAY

BANKING

NTPC

EPFO

LIVE

8:00 AM

DAVINDER SIDHU SIR

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

World Inequality Report 2026 Flags Sharp Rise in India's Wealth Gap\ ਵਿਸ਼ਵ ਅਸਮਾਨਤਾ ਰਿਪੋਰਟ 2026 ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੌਲਤ ਪਾੜੇ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ

World Inequality Report 2026

- This is the 3rd edition of the report after 2018 and 2022, prepared by the World Inequality Lab.

Key Findings of the Report

- Global Wealth Concentration: Top 1% control 37% and top 10% share 75% of all global wealth.
- India: Top 1% holds about 40% and top 10% hold around 65% of total wealth.

- ਇਹ 2018 ਅਤੇ 2022 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਤੀਜੇ- ਗਲੋਬਲ ਦੌਲਤ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ:

- ਚੋਟੀ ਦੇ 1% ਕੋਲ 37% ਅਤੇ ਚੋਟੀ ਦੇ 10% ਕੋਲ ਸਾਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਦੌਲਤ ਦਾ 75% ਹਿੱਸਾ ਹੈ।
- ਭਾਰਤ: ਚੋਟੀ ਦੇ 1% ਕੋਲ ਲਗਭਗ 40% ਅਤੇ ਚੋਟੀ ਦੇ 10% ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਦੌਲਤ ਦਾ ਲਗਭਗ 65% ਹੈ।

TIME magazine names 'Architects of AI' as its person of year for 2025/ ਟਾਈਮ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੇ 'ਏਆਈ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਟ' ਨੂੰ 2025 ਲਈ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ

Shivraj Patil dies at 91/ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਪਾਟਿਲ ਦਾ 91 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਦੇਹਾਂਤ

- Shivraj Patil held several important positions, including Speaker of the Lok Sabha and key Union Cabinet portfolios.
  - He served as Deputy Speaker and Speaker of the Maharashtra Assembly (1977–1979).
  - He won the Latur Lok Sabha seat seven times and was also a Rajya Sabha member.
-
- ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿਭਾਗਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।
  - ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਅਤੇ ਸਪੀਕਰ (1977–1979) ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ।
  - ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਤੂਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਸੱਤ ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੇ।

- He served as Union Home Minister (2004–2008) and resigned after the 26/11 Mumbai terror attack.
- He was Governor of Punjab and Administrator of Chandigarh (2010–2015).

- ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ (2004–2008) ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ 26/11 ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।
- ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ (2010–2015) ਰਹੇ।

Indian Navy to Commission First Indigenous Diving Support Craft 'DSC A20' / ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਪਹਿਲੀ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਡਾਈਵਿੰਗ ਸਪੋਰਟ ਕਰਾਫਟ 'DSC A20' ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ

The Indian Navy will commission Diving Support Craft (DSC) A20 at Kochi under the aegis of Southern Naval Command. / ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੱਖਣੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਕਮਾਂਡ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੋਚੀ ਵਿਖੇ ਡਾਈਵਿੰਗ ਸਪੋਰਟ ਕਰਾਫਟ (DSC) A20 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ।

About Diving Support Craft A20

- It is the first vessel of the indigenously designed and constructed Diving Support Craft.
- DSC A20 is the lead ship in a series of five Diving Support Craft being built by M/s Titagarh Rail Systems Limited (TRSL), Kolkata.

ਡਾਈਵਿੰਗ ਸਪੋਰਟ ਕਰਾਫਟ A20 ਬਾਰੇ

- ਇਹ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਡਾਈਵਿੰਗ ਸਪੋਰਟ ਕਰਾਫਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ।
- DSC A20 ਮੈਸਰਜ਼ ਟੀਟਾਗੜ੍ਹ ਰੇਲ ਸਿਸਟਮਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (TRSL), ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜ ਡਾਈਵਿੰਗ ਸਪੋਰਟ ਕਰਾਫਟ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ।

➤ Purpose: It is built for a wide spectrum of diving and underwater missions in coastal waters.

➤ ਉਦੇਸ਼: ਇਹ ਤੱਟਵਰਤੀ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਾਈਵਿੰਗ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

Cabinet approves scheme of Conduct of Census of India 2027 / ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਸੰਚਾਲਨ 2027 ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ

Census of India 2027

Cabinet approves scheme of Conduct of Census of India 2027 at a cost of **Rs.11,718.24 crore**.

- › The Census of India would be conducted in **two phases**:

- **Houselisting and Housing Census** – April to September, 2026
- **Population Enumeration (PE)** – February 2027*

- › It will also capture **Caste data electronically in second phase**, i.e. Population Enumeration (PE)

*For the UT of Ladakh and snow bound non-synchronous areas of UT of Jammu & Kashmir and states of Himachal Pradesh and Uttarakhand, PE shall be conducted in September, 2026

- The Union Cabinet chaired by the Prime Minister Shri Narendra Modi has approved the proposal for conducting Census of India 2027 at a cost of Rs. 11,718.24 crore.

Details of the Scheme:

- The Indian Census is the largest administrative and statistical exercise in the world.

- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ 11,718.24 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ 2027 ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵੇਰਵੇ:

- ਭਾਰਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾਤਮਕ ਅਭਿਆਸ ਹੈ।

The Census of India would be conducted in two phases:

- **Houselisting and Housing Census** – April to September, 2026
- **Population Enumeration (PE)** – February 2027 (For the UT of Ladakh and snow-bound non-synchronous areas of UT of Jammu & Kashmir and states of Himachal Pradesh and Uttarakhand, PE shall be conducted in September, 2026).

ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

- ਘਰ ਸੂਚੀਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਨਗਣਨਾ - ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ, 2026
- ਜਨਸੰਖਿਆ ਗਣਨਾ (PE) - ਫਰਵਰੀ 2027 (ਲਦਾਖ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬਰਫ ਨਾਲ ਬੱਝੇ ਗੈਰ-ਸਮਕਾਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ, PE ਸਤੰਬਰ, 2026 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ)।

- Use of mobile app for data collection and the Central portal for monitoring purpose will ensure better quality data.
- Census-as-a-service (CaaS) will deliver data to ministries in a clean, machine-readable and actionable format.
- Census of India 2027 will cover the entire population in the country.

- ਡੇਟਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ।
- ਜਨਗਣਨਾ-ਵਜੋਂ-ਸੇਵਾ (CaaS) ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਫ਼, ਮਸ਼ੀਨ-ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।
- ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ 2027 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ।

Background:

- Census 2027 will be the 16th Census in the country and 8th after independence.
- Census is the biggest source of primary data at village, town and ward level, providing micro-level data on various parameters including Housing Condition; Amenities & Assets, Demography, Religion, SC & ST, Language, Literacy & Education, Economic Activity, Migration and Fertility.
- The Census Act, 1948 and the Census Rules, 1990 provide the legal framework for conduct of Census.

ਪਿਛੋਕੜ:

- ਜਨਗਣਨਾ 2027 ਦੇਸ਼ ਦੀ 16ਵੀਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8ਵੀਂ ਜਨਗਣਨਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਜਨਗਣਨਾ ਪਿੰਡ, ਕਸਬੇ ਅਤੇ ਵਾਰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਡੇਟਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ ਹੈ, ਜੋ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ; ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਜਨਸੰਖਿਆ, ਧਰਮ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਜਨਸੰਖਿਆ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਪ੍ਰਵਾਸ ਅਤੇ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਸੂਖਮ-ਪੱਧਰੀ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਜਨਗਣਨਾ ਐਕਟ, 1948 ਅਤੇ ਜਨਗਣਨਾ ਨਿਯਮ, 1990 ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

Bharatiya Bhasha Utsav 2025 Celebrated India's Linguistic Diversity & Adi Vaani Unveiled / ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਤਸਵ 2025 ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਗਾਥੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

The theme was
“भाषाएँ अनेक, भाव एक
/ Many Languages,
One Emotion”.

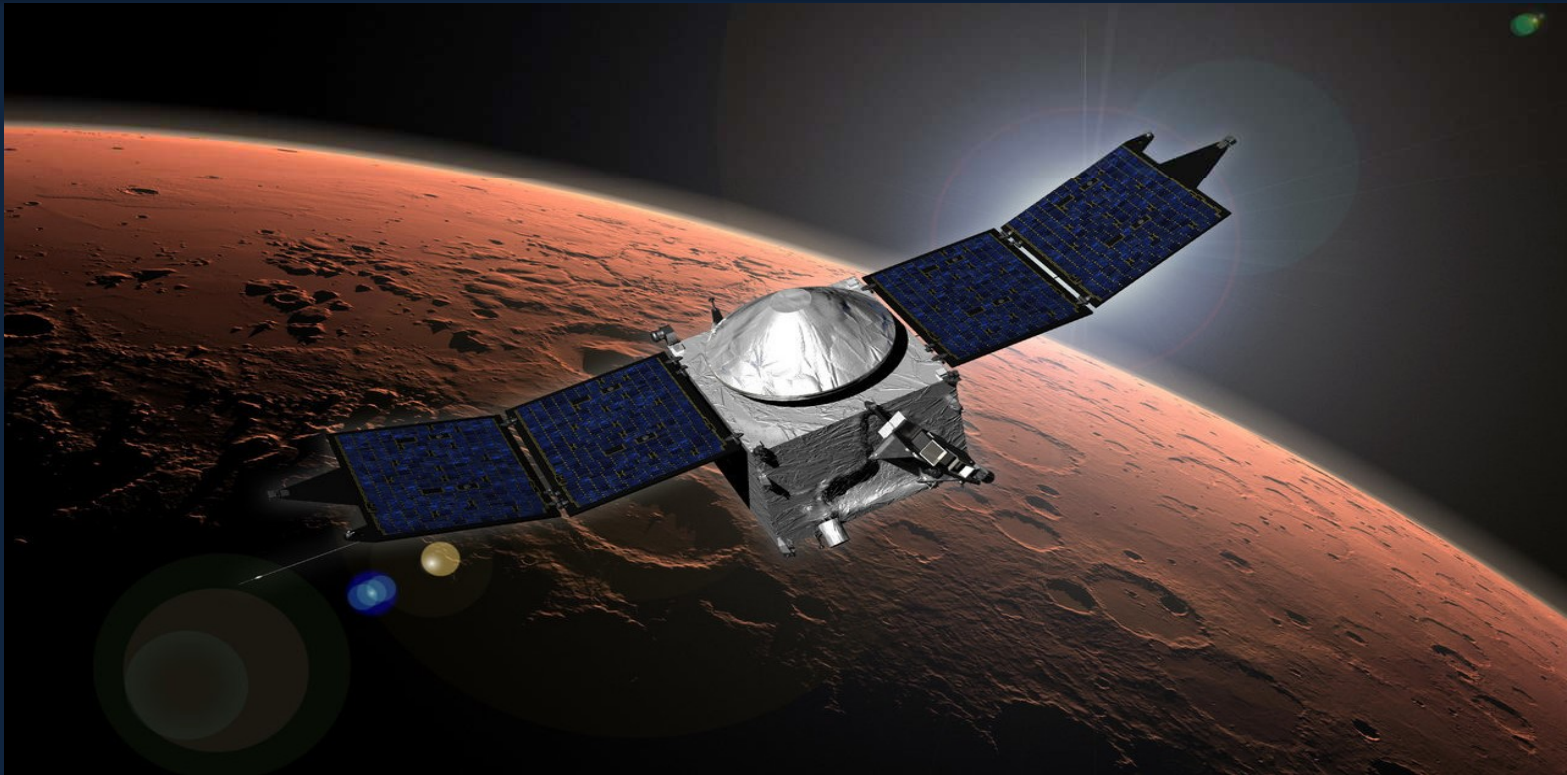

- The Department of School Education and Literacy (DoSEL), Ministry of Education, celebrated the valedictory function of Bharatiya Bhasha Utsav (BBU) 2025 on 11th December 2025 at National Bal Bhavan, New Delhi.
- The celebration highlighted not just mainstream Indian languages but also emphasized the importance of tribal languages, with the Ministry of Tribal Affairs playing a major role throughout the programme.

- ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਖਰਤਾ ਵਿਭਾਗ (DoSEL) ਨੇ 11 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲ ਭਵਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਤਸਵ (BBU) 2025 ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ।
- ਇਸ ਜਸ਼ਨ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਬਲਕਿ ਕਬਾਇਲੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਬਾਇਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

NASA loses contact with MAVEN spacecraft after a decade in Mars orbit / ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਪੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ NASA ਦਾ MAVEN ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ।

- The Mars Atmosphere and Volatile Evolution (MAVEN) mission, which launched in 2013.
- It is the first mission devoted to understanding the Martian upper atmosphere.

- ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਵਿਕਾਸ (MAVEN) ਮਿਸ਼ਨ, ਜੋ 2013 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।
- ਇਹ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਪਹਿਲਾ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ।

- The goal of this spacecraft is to determine the role that loss of atmospheric gas to space played in changing the Martian climate through time.
- NASA has two other spacecraft orbiting Mars that are still active: the Mars Reconnaissance Orbiter, launched in 2005, and the Mars Odyssey, launched in 2001.

- ਇਸ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਜਲਵਾਯੂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਗੈਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।
- ਨਾਸਾ ਕੋਲ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਹਨ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹਨ: 2005 ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਰਸ ਰਿਕੋਨਾਈਸੈਂਸ ਐਰਬਿਟਰ, ਅਤੇ 2001 ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਰਸ ਓਡੀਸੀ।

Maharashtra Govt Partners with Microsoft to Launch MahaCrimeOS AI Against Cybercrime / ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਵਿਰੁੱਧ ਮਹਾਕ੍ਰਾਈਮਓਐਸ ਏਮਾਈ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕੀਤੀ

- Satya Nadella, Microsoft Chairman and CEO, launched MahaCrimeOS AI, an AI- and Azure-powered platform with the Maharashtra Government's Special Purpose Vehicle (MARVEL) and Microsoft India Development Center (IDC).
- AI decreased the turnaround times of investigations by 80 per cent. This will allow state-wide police stations to digitally register and investigate cybercrimes using standardised, AI-powered workflows.

- ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਸੱਤਿਆ ਨਾਡੇਲਾ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪਰਪਜ਼ ਵਹੀਕਲ (MARVEL) ਅਤੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਇੰਡੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸੈਂਟਰ (IDC) ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ AI- ਅਤੇ Azure-ਸੰਚਾਲਿਤ ਪਲੇਟਫਾਰਮ, MahaCrimeOS AI ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ।
- AI ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਰਾਜ-ਵਿਆਪੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ, AI-ਸੰਚਾਲਿਤ ਵਰਕਫਲੋ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗਾ।

**Maharashtra Ends the Century-Old Pagdi System
with New Legislation / ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਦੀ
ਪੁਰਾਣੀ ਪਗੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ**

- The move will speed up redevelopment of old buildings, prevent collapses, and reduce loss of life and property.
- Over 19,000 rent-controlled buildings operate under the Pagdi system, many built before 1960.
- Proposed rules: Tenants get Floor Space Index (FSI) equal to current area; landlords get FSI as per land entitlement; EWS/low-income Pagdi occupants get incentive FSI for free reconstruction.
- These buildings, tenants, and agreements are legally valid and protected under the Rent Control Act.

What is the Pagdi system?

- Pagdi is a traditional tenancy rental model, where the tenant is a partial owner of the house, enjoys nominal rental rates, and also has the rights to sublet and sell the property.

- ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਆਵੇਗੀ, ਢਹਿਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 19,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਏ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਪਗੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ 1960 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ।
- ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿਯਮ: ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਫਲੋਰ ਸਪੇਸ ਇੰਡੈਕਸ (FSI) ਮਿਲਦਾ ਹੈ; ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ FSI ਮਿਲਦਾ ਹੈ; EWS/ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਪਗੜੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ FSI ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
- ਇਹ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੈਧ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।

ਪਗੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੀ ਹੈ?

- ਪਗੜੀ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮਾਡਲ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਘਰ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾਮਾਤਰ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਬ-ਲੇਜ਼ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

Bihar to Establish India's First Power Museum in Patna / ਬਿਹਾਰ ਪਟਨਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਾਵਰ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇਗਾ

- India's first energy museum has been approved and will be developed by BSPHCL at Patna's defunct thermal power plant.
- The Bihar State Power Holding Company Limited (BSPHCL) will develop it on a 3-acre site at the defunct Karbigahiya thermal power plant, Patna.
- The museum will be India's first and only the fourth such energy museum in the world.

- ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਊਰਜਾ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਪਟਨਾ ਦੇ ਬੰਦ ਪਏ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਵਿਖੇ BSPHCL ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਬਿਹਾਰ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਹੋਲਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (BSPHCL) ਇਸਨੂੰ ਬੰਦ ਪਏ ਕਰਬੀਗਹੀਆ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ, ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ 3 ਏਕੜ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰੇਗੀ।
- ਇਹ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਜਿਹਾ ਊਰਜਾ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਹੋਵੇਗਾ।

Madhya Pradesh Chief Minister Mohan Yadav Declares State Free of Naxalism / ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੋਹਨ ਯਾਦਵ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਕਸਲਵਾਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਐਲਾਨਿਆ

- Madhya Pradesh Chief Minister Mohan Yadav has declared the state free of Naxalism following the surrender of two Maoists in Balaghat district.
- Campaign: The surrender took place during the 'Rehabilitation to Rejuvenation' campaign, which aims to integrate former Naxals back into mainstream society.
- ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੋਹਨ ਯਾਦਵ ਨੇ ਬਾਲਾਘਾਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਕਸਲਵਾਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ।
- ਮੁਹਿੰਮ: ਇਹ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ 'ਪੁਨਰਵਾਸ ਤੋਂ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤੀ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਬਕਾ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜੋੜਨਾ ਹੈ।

➤ **Leadership:** The success is attributed to the determination of the Prime Minister and the guidance of Union Home Minister Amit Shah to eliminate Naxalism by 2026.

➤ **ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ:** ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ 2026 ਤੱਕ ਨਕਸਲਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਹਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

Nagaland Launches Mission Punarutthan During Watershed Mahotsav 2025/ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਨੇ ਵਾਟਰਸ਼ੈੱਡ ਮਹੋਤਸਵ 2025 ਦੌਰਾਨ ਮਿਸ਼ਨ ਪੁਨਰੂਥਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ

- The Nagaland Government has launched the State-Level Watershed Mahotsav 2025 along with Mission Watershed Punarutthan at Naga Solidarity Park in Kohima.
- The programme focuses on protecting natural water sources, improving soil health, and helping rural communities manage water better.

- ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਹਿਮਾ ਦੇ ਨਾਗਾ ਸੋਲੀਡੈਰਿਟੀ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਾਟਰਸ਼ੈੱਡ ਪੁਨਰੂਥਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ-ਪੱਧਰੀ ਵਾਟਰਸ਼ੈੱਡ ਮਹੋਤਸਵ 2025 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।
- ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੁਦਰਤੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਹੈ।

Yuvraj Singh and Harmanpreet Kaur Honoured with Stadium Stands at Mullanpur Stadium/ ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਸਟੈਂਡਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

- The Punjab Cricket Association (PCA) unveiled stadium stands named after them at the Maharaja Yadavindra Singh International Cricket Stadium in New Chandigarh.
- The ceremony took place just before the start of the second T20I between India and South Africa.

- ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਪੀਸੀਏ) ਨੇ ਨਵੇਂ ਚੱਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਸਟੈਂਡਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।
- ਇਹ ਸਮਾਰੋਹ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਜੇ ਟੀ-20ਆਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ।

- Last month, Harmanpreet Kaur made history by becoming the first Indian women's captain to lift an ICC World Cup trophy.
- Yuvraj Singh, widely regarded as one of the greatest all-rounders, was a key architect of India's historic wins in the 2007 ICC T20 World Cup and the 2011 ICC Cricket World Cup.

- ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਈਸੀਸੀ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਟਰਾਫੀ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਕਪਤਾਨ ਬਣ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ।
- ਯੂਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਨ ਆਲਰਾਊਂਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 2007 ਦੇ ਆਈਸੀਸੀ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਅਤੇ 2011 ਦੇ ਆਈਸੀਸੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸੀ।

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

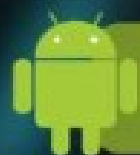

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

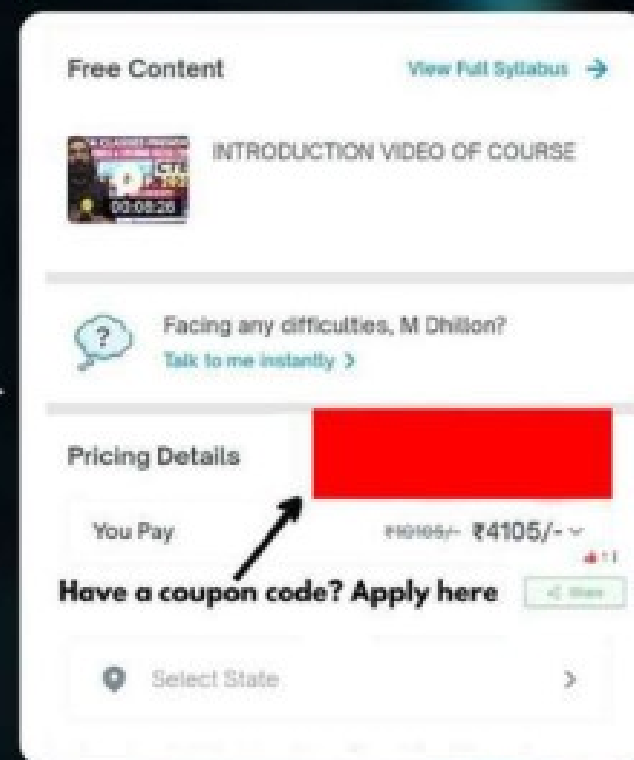
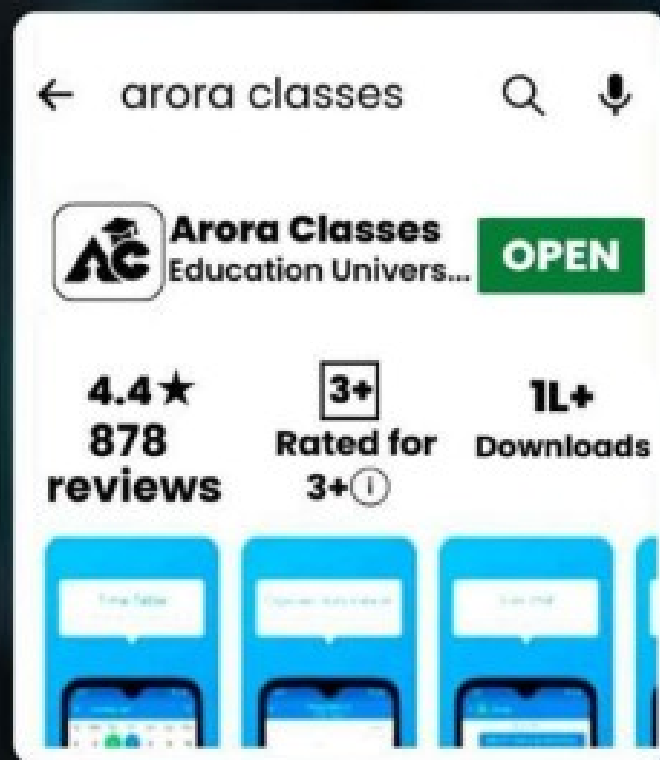

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

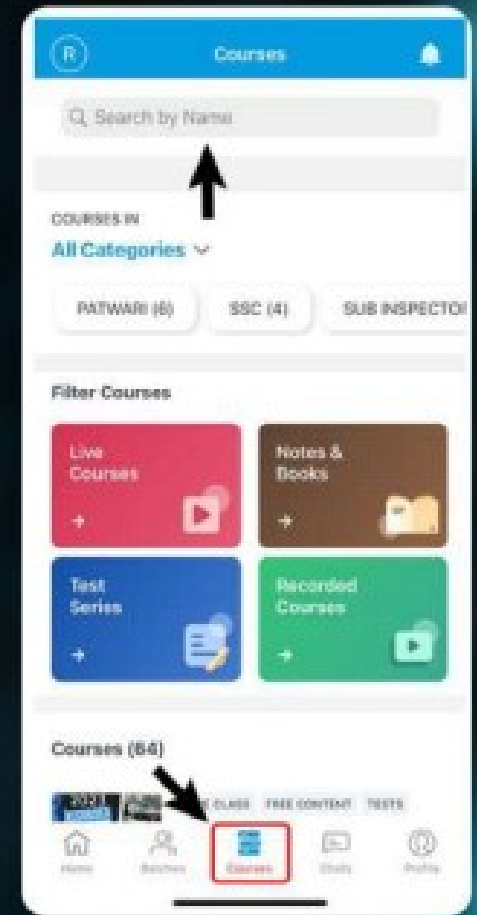
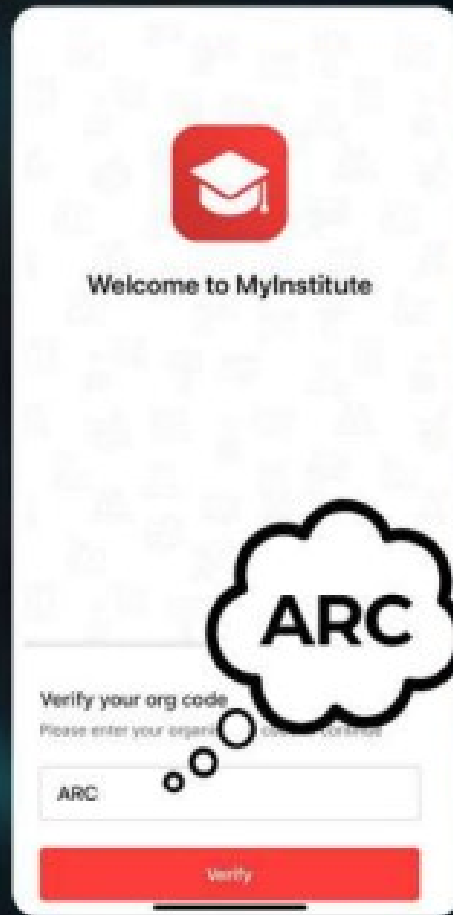
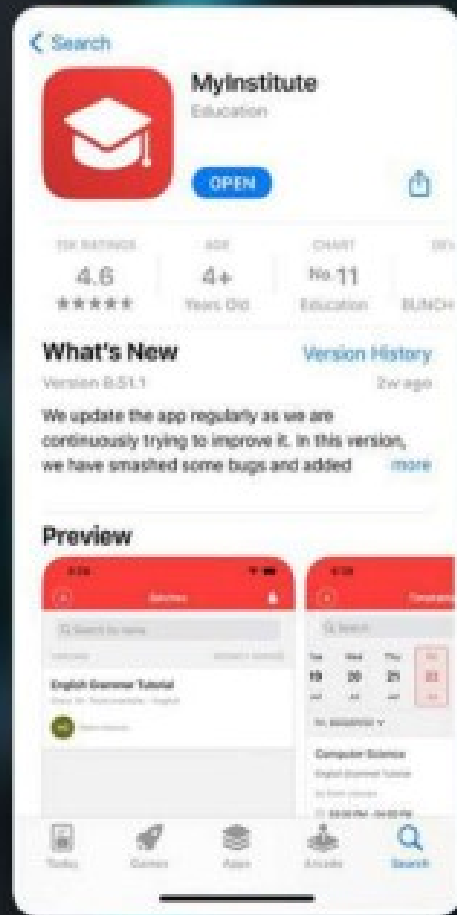

FOR ANDROID USERS

FOR IPHONE USERS

Current

Dec 16

2025

AFFAIRS

With **Static G.K+Mcq's**

PSSSB

PUNJAB POLICE

PPSC

SSC

UPSC

RAILWAY

BANKING

NTPC

EPFO

LIVE

8:00 AM

DAVINDER SIDHU SIR

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

President of India presents National Energy Conservation Awards/ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ

- The President addressed the gathering and felicitated the winners of the National Energy Conservation Awards (NECA) 2025 and the National Painting Competition on Energy Conservation 2025.

National Energy Conservation Awards 2025

- The National Energy Conservation Awards (NECA) have been held every year since 1991 on 14 December.

- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ (NECA) 2025 ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ 2025 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025

- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ (NECA) 1991 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 14 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

- **The awards Aim** to promote awareness of energy efficiency and conservation and are organised by the Bureau of Energy Efficiency (BEE) under the guidance of the Ministry of Power.
- **Purpose:** To recognise and encourage industrial units, institutions, and establishments for reducing energy consumption on National Energy Conservation Day.
- **NECA 2025 Structure:** Covers 28 subsectors across 7 broad categories.

- **ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼** ਊਰਜਾ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਹੇਠ ਬਿਊਰੋ ਆਫ਼ ਐਨਰਜੀ ਐਫੀਸੀਐਂਸੀ (BEE) ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- **ਉਦੇਸ਼:** ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਊਰਜਾ ਦੀ ਖਪਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।
- **NECA 2025 ਢਾਂਚਾ:** 7 ਵਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ 28 ਉਪ-ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

➤ **New Category (2025):** Introduced for Social Media Influencers and Digital Content Creators to acknowledge their role in opinion-building and spreading awareness on energy conservation.

➤ **ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (2025):** ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਂ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸਮੱਗਰੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾਂ ਲਈ ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਰਾਏ-ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

Assam CM receives SIES National Eminence Award for leadership/ ਅਸਾਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਲਈ SIES ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉੱਤਮਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ

- Assam CM Himanta Biswa Sarma received the 28th SIES Sri Chandrasekarendra Saraswati National Eminence Award for Public Leadership.
- Presented during the Kanchi Mahaswami Festival in Mumbai.

- ਅਸਾਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਿਮੰਤ ਬਿਸਵਾ ਸਰਮਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਲਈ 28ਵਾਂ SIES ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰੇਂਦਰ ਸਰਸਵਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉੱਤਮਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।
- ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਕਾਂਚੀ ਮਹਾਸਵਾਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

Other Awardees:

- Mumbai's Dabbawalas – Community leadership
- Padma Bhushan Dr A. Sivathanu Pillai – Science & Technology
- Padma Shri Dr Prahlada Ramarao – Science & Technology
- Dr Mani Dravid Sastrigal – Social leadership and philosophy
- Award components: ₹ 2.5 lakh cash prize ; Brass lamp, shawl, citation, and mementos

- ਹੋਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ:
- ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਾਲੇ - ਭਾਈਚਾਰਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ
- ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਣ ਡਾ. ਏ. ਸਿਵਥਨੂ ਪਿੱਤਲ - ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ
- ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਡਾ. ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਰਾਮਾਰਾਓ - ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ
- ਡਾ. ਮਨੀ ਦ੍ਰਵਿੜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ - ਸਮਾਜਿਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ
- ਪੁਰਸਕਾਰ ਭਾਗ: ₹ 2.5 ਲੱਖ ਨਕਦ ਇਨਾਮ; ਪਿੱਤਲ ਦਾ ਦੀਵਾ, ਸ਼ਾਲ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ, ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ

India to Recreate Ancient Sea Route as INSV Kaundinya Prepares for Historic Muscat Voyage/ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰੂਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ INSV ਕੋਂਡਿਨਿਆ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਸਕਟ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ

- Indian Naval Sailing Vessel Kaundinya is India's 'stitched ship', sailed from Naval Base Karwar to Porbandar. It is crewed by 16 Indian Navy personnel.
- From Porbandar, it will sail to Oman on December 29.
- Voyage retraces ancient maritime trade routes to revive India's maritime heritage.

- ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਕੰਡਿਨਿਆ ਭਾਰਤ ਦਾ 'ਸਿਲਾਇਆ' ਹੋਇਆ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੇਵਲ ਬੇਸ ਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਪੋਰਬੰਦਰ ਤੱਕ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ 16 ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਵਾਰ ਹਨ।
- ਪੋਰਬੰਦਰ ਤੋਂ, ਇਹ 29 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਓਮਾਨ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਵੇਏਜ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਪਾਰਕ ਮਾਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

- Ship design based on a 5th-century vessel shown in Ajanta cave paintings. Recreated using traditional stitching techniques.
- Built by Kerala artisans and traditional shipwrights.
- Materials used: coconut fibre stitching, wooden joinery, coir rope, natural resins.
- Propulsion: cotton sails (no modern engines).

- ਅਜੰਤਾ ਗੁਫਾ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 5ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਜਹਾਜ਼ ਡਿਜ਼ਾਈਨ। ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਲਾਈ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।
- ਕੇਰਲ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਜਹਾਜ਼ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।
- ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ: ਨਾਰੀਅਲ ਫਾਈਬਰ ਸਿਲਾਈ, ਲੱਕੜ ਦੀ ਜੋੜੀ, ਕੋਇਰ ਰੱਸੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਰਾਲ।
- ਪ੍ਰੋਪਲਸ਼ਨ: ਸੂਤੀ ਪਾਲ (ਕੋਈ ਆਧੁਨਿਕ ਇੰਜਣ ਨਹੀਂ)।

- Inducted into Indian Navy in May; trials conducted at Karwar.
- Project executed via tripartite agreement: Indian Navy ; Ministry of Culture ; Hodi Innovations (OPC) Pvt Ltd, Goa
- Sails carry motifs of Gandabherunda (two-headed eagle, Kadamba dynasty insignia) and the Sun.

- ਮਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਕਰਵਾਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਰਾਇਲ।
- ਤਿੰਨ-ਪੱਖੀ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ: ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ; ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮੰਤਰਾਲਾ; ਹੋਡੀ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨਜ਼ (OPC) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਗੋਆ
- ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਗੰਦਾਭੇਰੁੰਡਾ (ਦੋ-ਸਿਰ ਵਾਲਾ ਬਾਜ਼, ਕਦੰਬ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ) ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਹਨ।

Sustainable Harnessing of Advancement of Nuclear Energy for Transforming India (SHANTI Bill) / ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸਥਿਰ ਵਰਤੋਂ (ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਿੱਲ)

- The Union Cabinet has approved the Atomic Energy Bill, 2025, known as the SHANTI Bill, marking the most significant reform in India's nuclear sector since 1962.
- It is a comprehensive reform bill aimed at replacing fragmented laws and modernising nuclear governance, safety regulations, liability provisions, and industry participation.

- ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਬਿੱਲ, 2025 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਿੱਲ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1962 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਹੈ।
- ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰ ਬਿੱਲ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੰਡਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸ਼ਾਸਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

➤ **Ministry:** Introduced by the Department of Atomic Energy (DAE) under the Prime Minister, with regulatory reforms proposed to establish an independent nuclear safety authority.

➤ **ਮੰਤਰਾਲਾ:** ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵਿਭਾਗ (DAE) ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੁਧਾਰ ਹਨ।

Aim:

- To enable large-scale expansion of nuclear power, attract private and global investment, modernise regulatory oversight, reform liability norms, and accelerate India's journey towards 100 GW of nuclear power by 2047.

Existing Laws Governing Nuclear Energy:

- Atomic Energy Act, 1962
- Civil Liability for Nuclear Damage Act, 2010 (CLND Act)
- These laws currently limit private participation and impose unclear liability obligations.

ਉਦੇਸ਼:

- ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ, ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣਾ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ 2047 ਤੱਕ 100 ਗੀਗਾਵਾਟ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵੱਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ।

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ:

- ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਐਕਟ, 1962
- ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਦੇਣਦਾਰੀ ਐਕਟ, 2010 (CLND ਐਕਟ)
- ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।

Cabinet Approves 100% FDI in Insurance/ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ
ਬੀਮਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 100% FDI ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ

CABINET APPROVES INSURANCE AMENDMENT BILL

- The Union Cabinet has approved a proposal to increase the FDI limit in insurance companies from 74% to 100%, to be implemented through the Insurance Laws (Amendment) Bill, 2025.
- Foreign Direct Investment (FDI) refers to investment by a non-resident entity acquiring an equity stake of 10% or more in an Indian company, implying lasting interest and management influence.

- ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ FDI ਸੀਮਾ ਨੂੰ 74% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 100% ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2025 ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਧਾ ਨਿਵੇਸ਼ (FDI) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਇਕਾਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ 10% ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਥਾਈ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

Prohibited Sectors under FDI

- Lottery business, including online lotteries
- Gambling and betting, including casinos
- Chit funds (except limited NRI/OCI non-repatriation cases)
- Nidhi companies
- Trading in Transferable Development Rights (TDRs)
- Real estate business and construction of farmhouses

FDI ਅਧੀਨ ਵਰਜਿਤ ਖੇਤਰ

- ਲਾਟਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਐਨਲਾਈਨ ਲਾਟਰੀਆਂ ਸਮੇਤ
- ਜੁਆ ਅਤੇ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ, ਕੈਸੀਨੋ ਸਮੇਤ
- ਚਿੱਟ ਫੰਡ (ਸੀਮਤ NRI/OCI ਗੈਰ-ਵਾਪਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ)
- ਨਿਧੀ ਕੰਪਨੀਆਂ
- ਤਬਾਦਲਾਯੋਗ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰਾਂ (TDRs) ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ
- ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

- Manufacturing of cigarettes, cigars, cigarillos of tobacco or substitutes
  - Sectors closed to private investment (such as atomic energy and certain railway operations)
  - Technology collaboration (brand, franchise, management) is also prohibited in lottery and gambling/betting
-
- ਸਿਗਰੇਟ, ਸਿਗਾਰ, ਸਿਗਾਰਿਲੇ ਤੰਬਾਕੂ ਜਾਂ ਬਦਲਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ
  - ਨਿੱਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਬੰਦ ਖੇਤਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਰੇਲਵੇ ਕਾਰਜ)
  - ਲਾਟਰੀ ਅਤੇ ਜੂਏ/ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਹਿਯੋਗ (ਬ੍ਰਾਂਡ, ਫਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ) ਦੀ ਵੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ

Progressive FDI Liberalisation in Insurance

- 2015: FDI cap raised from 26% to 49%
- 2021: FDI cap raised from 49% to 74%, with safeguards on Indian management and control
- 2025 (proposed): FDI cap to be raised to 100%, subject to conditions in the Insurance Laws (Amendment) Bill, 2025 and amendments to the LIC Act, 1956; IRDA Act, 1999; and Insurance Act, 1938

ਬੀਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ FDI ਉਦਾਰੀਕਰਨ

- 2015: FDI ਸੀਮਾ 26% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 49% ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
- 2021: FDI ਸੀਮਾ 49% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 74% ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
- 2025 (ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ): FDI ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 100%, ਬੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2025 ਅਤੇ LIC ਐਕਟ, 1956; IRDA ਐਕਟ, 1999; ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1938 ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।

Recently, the Union Minister of Jal Shakti launched the Sujalam Bharat App. / ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੁਜਲਮ ਭਾਰਤ ਐਪ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ।

About Sujalam Bharat App

- It is a key digital initiative designed to transform rural drinking water governance.
- It has been developed with the support of the Bhaskaracharya National Institute for Space Applications and Geoinformatics (BISAG-N).
- It enables advanced geo-referencing, monitoring, and management of rural water supply infrastructure under the Jal Jeevan Mission.

ਸੁਜਲਮ ਭਾਰਤ ਐਪ ਬਾਰੇ

- ਇਹ ਪੇਂਡੂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਡਿਜੀਟਲ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ।
- ਇਸਨੂੰ ਭਾਸਕਰਚਾਰੀਆ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਸਪੇਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਐਂਡ ਜੀਓਇਨਫਾਰਮੈਟਿਕਸ (BISAG-N) ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਇਹ ਜਲ ਜੀਵਨ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਉੱਨਤ ਭੂ-ਸੰਦਰਭ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

➤ It integrates critical data including water sources, asset inventories, scheme designs, operational records, water quality reports, supply metrics, and community feedback into a single platform.

➤ ਇਹ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ, ਸੌਂਪਤੀ ਵਸਤੂਆਂ, ਯੋਜਨਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਰਿਕਾਰਡ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਸਪਲਾਈ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਫੀਡਬੈਕ ਸਮੇਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।

- With the introduction of the Sujal Gaon ID, every habitation will have a clear digital profile showing:
- Source of drinking water (local or bulk supply)
- Nature and condition of infrastructure
- Supply reliability
- Water quality status
- O&M arrangements

- ਸੁਜਲ ਗਾਓਂ ਆਈਡੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਰੇਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਦਿਖਾਏਗਾ:
- ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਰੋਤ (ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਥੋਕ ਸਪਲਾਈ)
- ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ
- ਸਪਲਾਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ
- ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਥਿਤੀ- ਓ ਐਂਡ ਐਮ ਪ੍ਰਬੰਧ

Sudha Murty Inaugurates 'Craftkatha 2025' to Celebrate India's Handicraft Heritage\ ਸੁਧਾ ਮੁਰਤੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ 'ਕਰਾਫਟਕਥਾ 2025' ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ

➤ “Craftकथा - 2025”, an exhibition showcasing artisans from across India, was inaugurated by Smt. Sudha Murty, Member of Parliament (Rajya Sabha), at Handloom Haat, Janpath, New Delhi, as part of the National Handicrafts & Heritage Week 2025 celebrations (December 8th to 14th).

➤ "ਕਰਾਫਟਕਥਾ - 2025", ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਭਰ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਧਾ ਮੂਰਤੀ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ (ਰਾਜ ਸਭਾ) ਨੇ ਹੈਂਡਲੂਮ ਹਾਟ, ਜਨਪਥ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਸਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਹਫ਼ਤੇ 2025 ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ (8 ਤੋਂ 14 ਦਸੰਬਰ) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ।

➤ Aims to celebrate India's artistic heritage by promoting sustainable livelihoods, encouraging young artisans, and strengthening grassroots craft ecosystems.

➤ ਟਿਕਾਊ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ, ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਲਾਤਮਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

Asia's longest Ski drag lift, revolving conference hall
opened in Gulmarg / ਗੁਲਮਰਗ ਵਿੱਚ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ
ਸਕੀ ਡਰੈਗ ਲਿਫਟ, ਘੁੰਮਦਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹਾਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ

- The inauguration of Asia's longest ski drag lift and rotating conference hall at an altitude of 4,390 metres, to match with world-class facilities for skiers in north Kashmir's Gulmarg.
- The newly-inaugurated ski drag lift and training facilities would give a major boost to winter sports and professional skiing.

- ਉੱਤਰੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਗੁਲਮਰਗ ਵਿੱਚ ਸਕੀਅਰਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ 4,390 ਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਸਕੀ ਡਰੈਗ ਲਿਫਟ ਅਤੇ ਘੁੰਮਦਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹਾਲ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।
- ਨਵੀਂ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀ ਡਰੈਗ ਲਿਫਟ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਕੀਇੰਗ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣਗੀਆਂ।

- Asia's longest ski drag lift, measuring 726 metres, is located at Kongdoori, Gulmarg and has come up at a cost of ₹3.65 crore.
- The rotating conference hall cost ₹86 lakh.

- 726 ਮੀਟਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਵਾਲੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਸਕੀ ਡਰੈਗ ਲਿਫਟ ਗੁਲਮਰਗ ਦੇ ਕੋਂਗਡੂਰੀ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ₹3.65 ਕਰੋੜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।
- ਘੁੰਮਦੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ₹86 ਲੱਖ ਹੈ।।

Uttar Pradesh tops country in digital registration of Waqf properties on 'UMEED' portal / 'UMEED' ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਵਕਫ਼ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ।

➤ The Uttar Pradesh state has topped the country in the digital registration of Waqf properties on the Centre's 'Ummeed' portal, completing the process for 92,832 properties within the stipulated timeframe.

➤ ਕੇਂਦਰ ਦੇ 'ਉਮੀਦ' ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਵਕਫ਼ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ 92,832 ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

About UMEED Portal

- The 'Unified Waqf Management, Empowerment, Efficiency, and Development (UMEED) Portal is a centralised digital platform to register Waqf properties across the country.
  - It aims to promote better management and enhance transparency.
-
- UMEED ਪੋਰਟਲ ਬਾਰੇ
  - 'ਯੂਨੀਫਾਈਡ ਵਕਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਐਂਪਾਵਰਮੈਂਟ, ਐਫੀਸ਼ੀਐਂਸੀ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ (UMEED) ਪੋਰਟਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਕਫ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹੈ।
  - ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।

- It serves as a centralized digital platform for real-time uploading, verification, and monitoring of Waqf properties.
- Under this initiative registrations of properties are facilitated by respective State Waqf Boards.
- Legal Support: It was formed under the Unified Waqf Management, Empowerment, Efficiency and Development Act, 1995.
- Nodal Ministry: Ministry of Minority Affairs

- ਇਹ ਵਕਫ਼ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਅਸਲ-ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਪਲੋਡਿੰਗ, ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਕਫ਼ ਬੋਰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ: ਇਹ ਯੂਨੀਫਾਈਡ ਵਕਫ਼ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ, ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1995 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।
- ਨੇਡਲ ਮੰਤਰਾਲਾ: ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਤਰਾਲਾ

India ranks 3rd globally in AI competitiveness,
according to Stanford University's 2025 report
/ ਸਟੈਨਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ 2025 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,
ਭਾਰਤ AI ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ।

- India has secured the third position worldwide in artificial intelligence competitiveness, highlighting its rapid emergence as a key player in the global AI ecosystem, as per a new report by Stanford University.
- India ranks behind only the United States and China.

- ਸਟੈਨਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਲੋਬਲ AI ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਖਿਡਾਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਭਰਨ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਭਾਰਤ ਸਿਰਫ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹੈ।

- The ranking is based on Stanford's Global AI Vibrancy Tool and is visualised through a Visual Capitalist chart.
- India scored 21.59 on the index, compared to 78.6 for the United States and 36.95 for China.

- ਇਹ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਸਟੈਨਫੋਰਡ ਦੇ ਗਲੋਬਲ AI ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਸੀ ਟੂਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਕੈਪੀਟਲਿਸਟ ਚਾਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਜ਼ੂਅਲਾਈਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੂਚਕਾਂਕ 'ਤੇ 21.59 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ 78.6 ਅਤੇ ਚੀਨ ਲਈ 36.95 ਅੰਕ ਸਨ।

Google Unveils Project Suncatcher to Develop Solar-Powered Data Centres in Space/ ਗੂਗਲ ਨੇ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਡੇਟਾ ਸੈਂਟਰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਨਕੈਚਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ

- Google CEO Sundar Pichai unveiled Project Suncatcher, an initiative to explore powering future artificial intelligence (AI) computing using solar energy harvested directly from space.
- Under the project, Google plans to deploy specialised AI chips on solar-powered satellites in low-Earth orbit.

- ਗੂਗਲ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸੁੰਦਰ ਪਿਚਾਈ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਨਕੈਚਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਲਾੜ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (AI) ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪਹਿਲ ਹੈ।
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਗੂਗਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਘੱਟ-ਧਰਤੀ ਦੇ ਔਰਬਿਟ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ AI ਚਿਪਸ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ।

AIIMS Delhi Marks Milestone With India's First Dedicated Brain Stent Trial for Stroke Care / ਏਮਜ਼ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਸਟ੍ਰੋਕ ਕੇਅਰ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਮਰਪਿਤ ਬ੍ਰੇਨ ਸਟੈਂਟ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨਾਲ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ

- AIIMS Delhi has achieved a major milestone by conducting India's first dedicated clinical trial of an advanced brain stent for treating severe strokes.
- The GRASSROOT trial evaluated the Supernova stent developed by Gravity Medical Technology and reported excellent safety and efficacy outcomes.

- ਏਮਜ਼ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਸਟ੍ਰੋਕ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਐਡਵਾਂਸਡ ਬ੍ਰੇਨ ਸਟੈਂਟ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਮਰਪਿਤ ਕਲੀਨਿਕਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਗ੍ਰਾਸਰੂਟ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨੇ ਗ੍ਰੈਵਿਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਸੁਪਰਨੋਵਾ ਸਟੈਂਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ।

➤ The Supernova stent is designed for India's diverse patient population, where strokes often occur at a younger age compared to the West.

➤ ਸੁਪਰਨੋਵਾ ਸਟੈਂਟ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੱਛਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਟ੍ਰੋਕ ਅਕਸਰ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

Siliserh Lake and Kopra Jalashay Added to Ramsar List, India's Total Reaches 96/ ਸਿਲੀਸਰਹ ਝੀਲ ਅਤੇ ਕੋਪਰਾ ਜਲਸ਼ਾਯ ਨੂੰ ਰਾਮਸਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 96 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ

- Siliserh Lake in Alwar district, Rajasthan, and Kopra Jalashay near Bilaspur, Chhattisgarh, have been included in the Ramsar List, raising India's total Ramsar sites to 96.

Key Features:

- Covers an area of about 7 km², surrounded by dense woodland and cenotaphs on its embankment.

- ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਅਲਵਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਿਲੀਸਰਹ ਝੀਲ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਨੇੜੇ ਕੋਪਰਾ ਜਲਸ਼ਾਯ ਨੂੰ ਰਾਮਸਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰਾਮਸਰ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 96 ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ:

- ਇਹ ਲਗਭਗ 7 ਕਿਲੋਮੀਟਰ² ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਸਮਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

About Siliserh Lake, Rajasthan:

- A human-made artificial lake and wetland.
- A vital water source and biodiversity-rich habitat in a semi-arid region.
- Located within the buffer zone of Sariska Tiger Reserve.

ਸਿਲੀਸਰਹ ਝੀਲ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਬਾਰੇ:

- ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨਕਲੀ ਝੀਲ ਅਤੇ ਵੈਟਲੈਂਡ।
- ਇੱਕ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਲ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ।
- ਸਰਿਸਕਾ ਟਾਈਗਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦੇ ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ।

History:

- Built in 1845 by Maharaja Vinay Singh of Alwar by constructing an embankment on a tributary of the Ruparel River.
- Created mainly to supply drinking water to Alwar, with old aqueducts still visible.

ਇਤਿਹਾਸ:

- 1845 ਵਿੱਚ ਅਲਵਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਵਿਨੇ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਰੂਪਰੇਲ ਨਦੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੰਨ੍ਹ ਬਣਾ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲਵਰ ਨੂੰ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਜਲ-ਨਿਕਾਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

**Madhya Pradesh CM Announces Veerangana
Durgavati Tiger Reserve as Future Cheetah Habitat /
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੀਰਾਂਗਨਾ ਦੁਰਗਾਵਤੀ ਟਾਈਗਰ
ਰਿਜ਼ਰਵ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਚੀਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਿਆ**

- Madhya Pradesh Chief Minister Mohan Yadav announced that Veerangana Durgavati Tiger Reserve will become a cheetah habitat before the next monsoon.
- India's first cheetah habitat was established at Kuno National Park in September 2022, followed by Gandhi Sagar Sanctuary in April 2025.

- ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੋਹਨ ਯਾਦਵ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੀਰਾਂਗਨਾ ਦੁਰਗਾਵਤੀ ਟਾਈਗਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਗਲੇ ਮਾਨਸੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਚੀਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਸਤੰਬਰ 2022 ਵਿੱਚ ਕੁਨੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀ ਸਾਗਰ ਸੈਂਕਚੂਰੀ।

Location & Features:

- Spread across Sagar, Damoh, and Narsinghpur districts of Madhya Pradesh.
- Covers 2,339 sq km, including areas of Nauradehi and Durgavati Wildlife Sanctuaries.
- It is the seventh tiger reserve in Madhya Pradesh.

ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ:

- ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਗਰ, ਦਮੋਹ ਅਤੇ ਨਰਸਿੰਘਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- 2,339 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੌਰਾਦੇਹੀ ਅਤੇ ਦੁਰਗਾਵਤੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੈਂਕਚੂਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
- ਇਹ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵਾਂ ਟਾਈਗਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੈ।

Cyclone Bakung Strengthens Over the Indian Ocean/ ਚੱਕਰਵਾਤ ਬਾਕੁੰਗ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

- Cyclone Bakung originated over the southwest Indian Ocean and is moving away from the Indonesian region.
- The severe tropical cyclone was named by Jakarta, Indonesia.
- Wind speeds have exceeded 60 kmph.
- Cold northeasterly winds linked to the system are affecting Karnataka, Andhra Pradesh, and Tamil Nadu.

- ਚੱਕਰਵਾਤ ਬਾਕੁੰਗ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਉੱਤੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆਈ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਗੰਭੀਰ ਖੰਡੀ ਚੱਕਰਵਾਤ ਦਾ ਨਾਮ ਜਕਾਰਤਾ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ 60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ।
- ਇਸ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਠੰਡੀਆਂ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਹਵਾਵਾਂ ਕਰਨਾਟਕ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

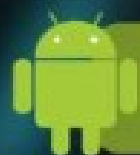

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

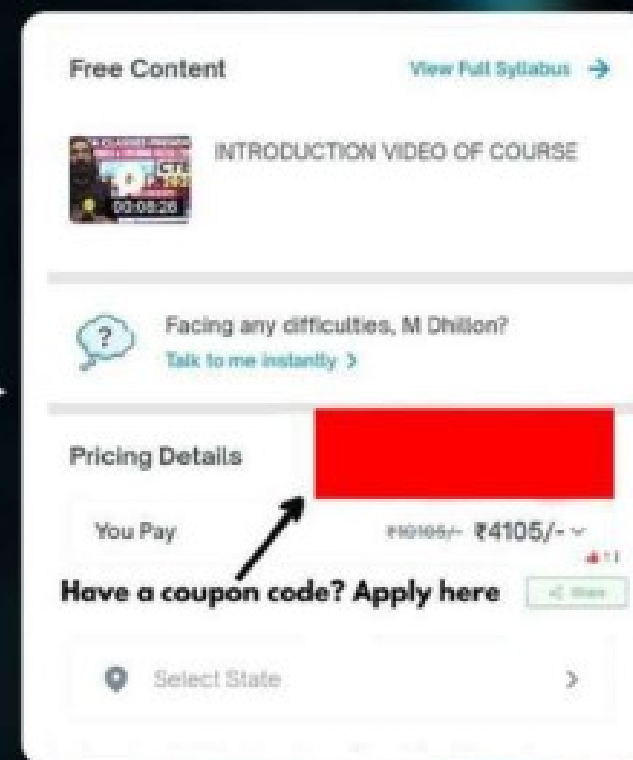
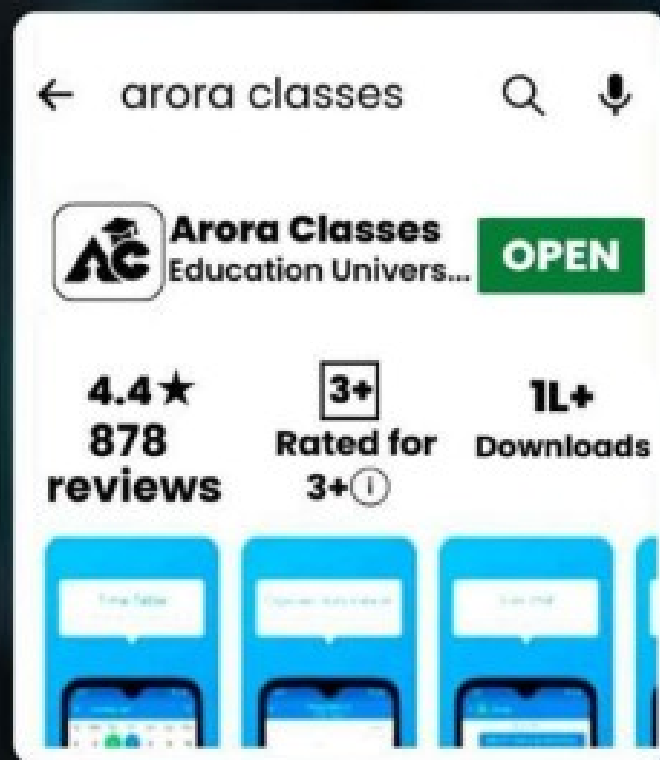

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

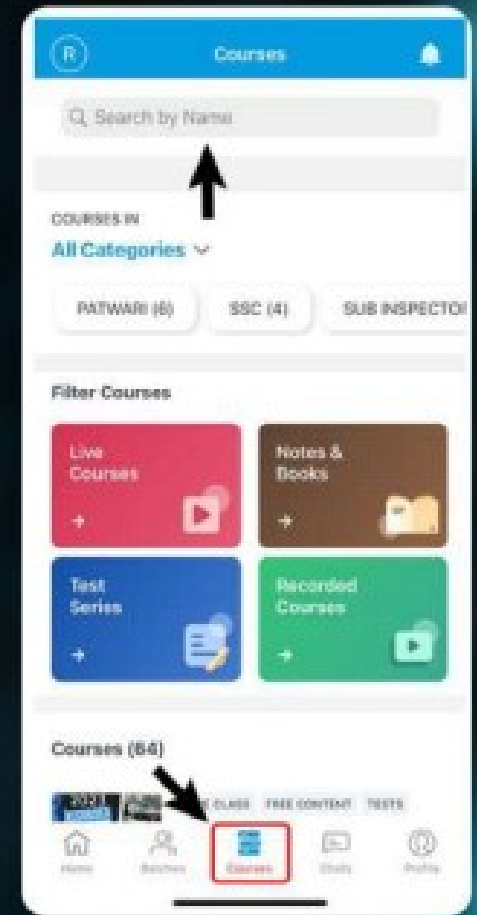
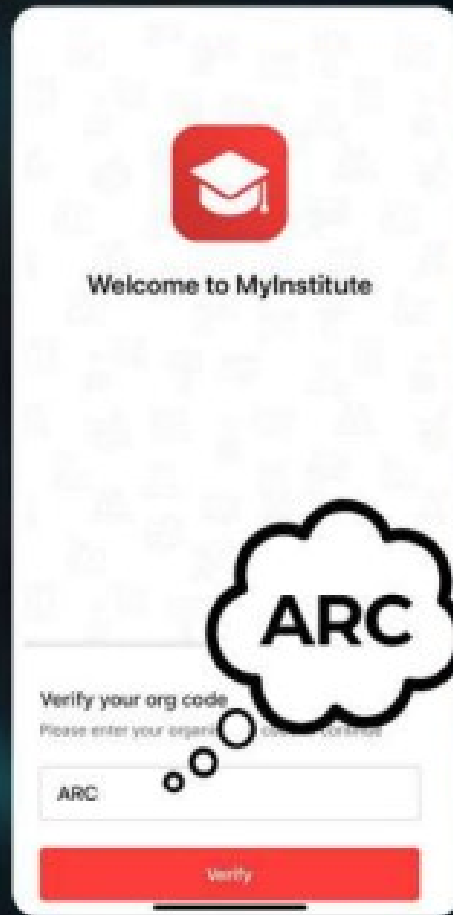
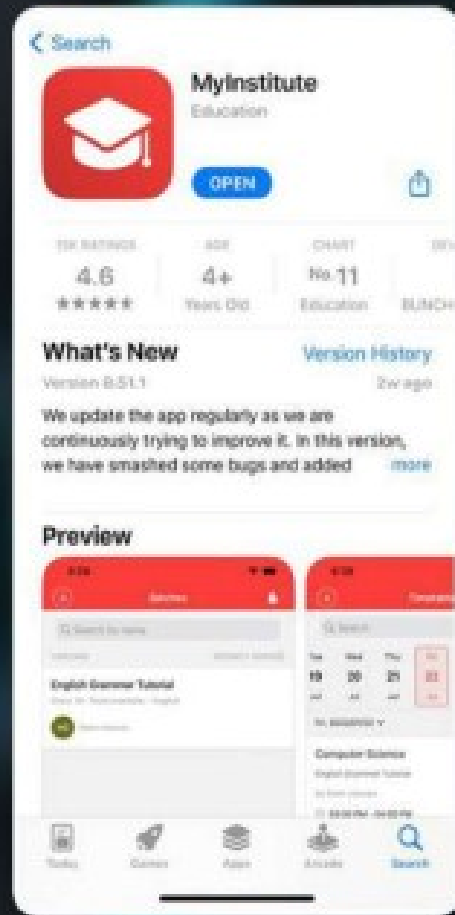

FOR ANDROID USERS

FOR IPHONE USERS

Current

Dec 17

2025

AFFAIRS

With **Static G.K+Mcq's**

PSSSB

PUNJAB POLICE

PPSC

SSC

UPSC

RAILWAY

BANKING

NTPC

EPFO

LIVE

8:00 AM

DAVINDER SIDHU SIR

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

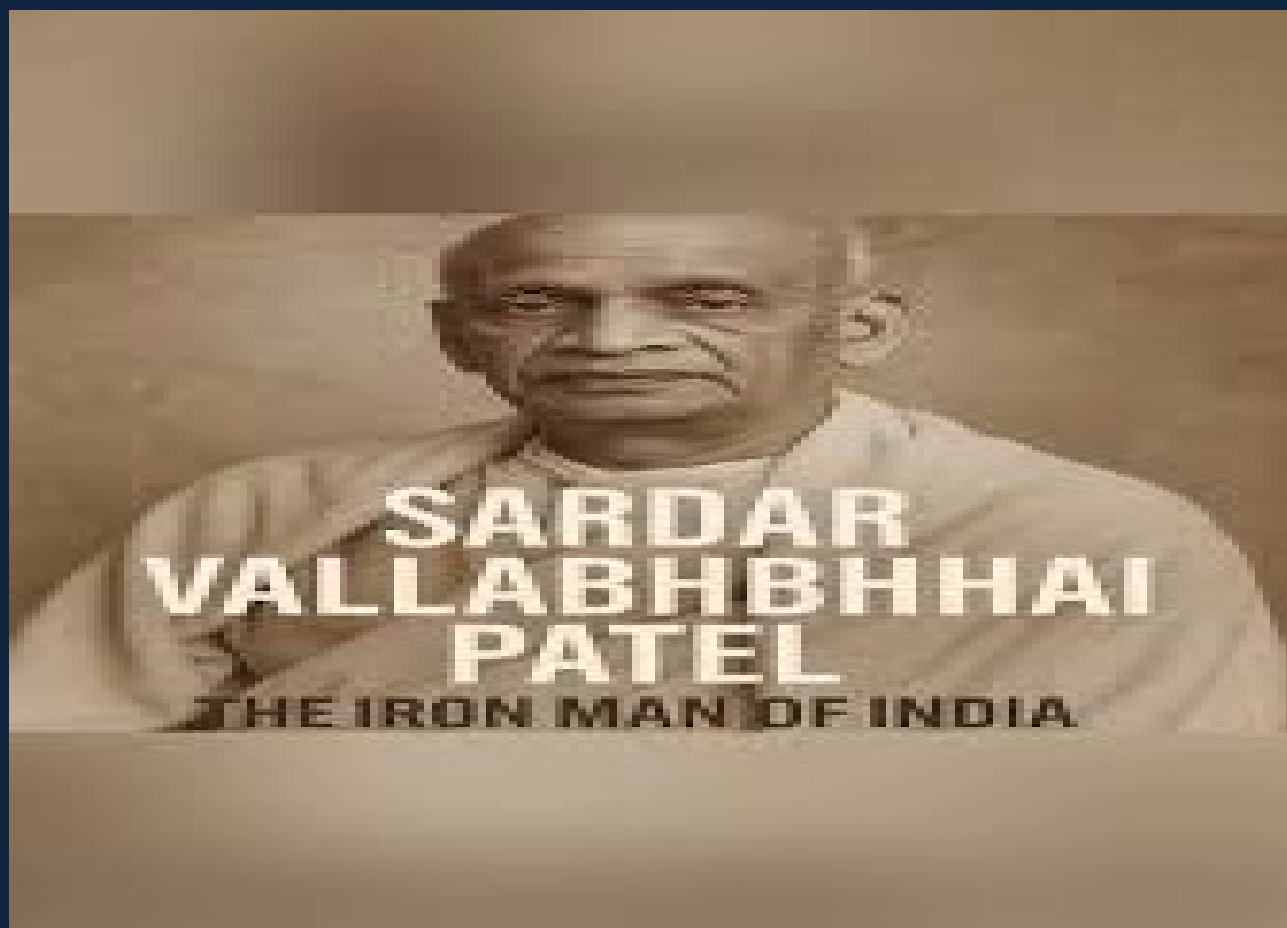

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

Sardar Vallabhbhai Patel Death Anniversary \\ ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ

➤ **Sardar Vallabhbhai Patel passed away on December 15, 1950.**

➤ Since 2014, India has observed October 31 as Rashtriya Ekta Diwas, transforming Sardar Vallabhbhai Patel's birth anniversary into a national celebration of unity.

➤ ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ 15 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

➤ 2014 ਤੋਂ, ਭਾਰਤ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੀ ਜਨਮ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਏਕਤਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

About Sardar Patel

- **Born:** 31 October 1875, Nadiad, Gujarat
- **Known as:** “Iron Man of India”
- **Title “Sardar”** after Bardoli Satyagraha (1928)

- ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਬਾਰੇ
- ਜਨਮ: 31 ਅਕਤੂਬਰ 1875, ਨਡੀਆਡ, ਗੁਜਰਾਤ
- "ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਹ ਪੁਰਸ਼" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਬਾਰਡੋਲੀ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ (1928) ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਸਰਦਾਰ" ਦਾ ਖਿਤਾਬ

Role in Freedom Movement

- **Kheda Satyagraha (1918)** – tax relief for drought-affected farmers
- **Bardoli Satyagraha (1928)** – led peasants; earned title “Sardar”
- Participated in Non-Cooperation and Civil Disobedience Movements
- **Role in Salt Satyagraha (1930)**
- President of Congress Session 1931 (after Gandhi–Irwin Pact)
- Arrested during **Quit India Movement (1942)**

ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ

- ਖੇੜਾ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ (1918) - ਸੇਕੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਟੈਕਸ ਰਾਹਤ
- ਬਾਰਡੋਲੀ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ (1928) - ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ; "ਸਰਦਾਰ" ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ
- ਅਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ
- ਨਮਕ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ (1930) ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ
- ਕਾਂਗਰਸ ਸੈਸ਼ਨ 1931 ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ (ਗਾਂਧੀ-ਇਰਵਿਨ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)
- ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ (1942) ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

Indian Navy to Commission Second MH-60R Helicopter Squadron at Goa\ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਗੋਆ ਵਿਖੇ ਦੂਜਾ MH-60R ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਸਕੁਐਡਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ

MH-60 ROMEO HELICOPTER MAIDEN LANDING ON INS VIKRANT

➤ The Indian Navy will commission its **second MH-60R helicopter squadron, INAS 335 (Ospreys)**, on 17 December 2025 at INS Hansa, Goa, in the presence of Chief of the Naval Staff Admiral Dinesh K. Tripathi.

➤ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਆਪਣਾ ਦੂਜਾ MH-60R ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਸਕੁਐਡਰਨ, INAS 335 (ਓਸਪ੍ਰੇਸ) 17 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਗੋਆ ਦੇ INS ਹੰਸਾ ਵਿਖੇ, ਜਲ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ ਐਡਮਿਰਲ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ।

- The MH-60R is a versatile multi-role helicopter platform capable of addressing both conventional and asymmetric threats.
- The Indian Navy commissioned its **first squadron of MH-60R helicopters on 6 March last year at Kochi.**

- MH-60R ਇੱਕ ਬਹੁਪੱਖੀ ਬਹੁ-ਭੂਮਿਕਾ ਵਾਲਾ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹੈ ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਅਸਮਿਤ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।
- ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 6 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕੋਚੀ ਵਿਖੇ MH-60R ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਸਕੁਐਡਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

PM welcomed the release of a commemorative postage stamp honouring Emperor Perumbidugu Mutharaiyar II / ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਮਰਾਟ ਪੇਰੂਮਬਿਦੁਗੁ ਮੁਥਰਾਈਅਰ II ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।

➤ Prime Minister of India has welcomed **the release of a commemorative postage stamp honouring Emperor Perumbidugu Mutharaiyar II (Suvaran Maran)**, recognising his administrative excellence and patronage of Tamil culture.

➤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਮਰਾਟ ਪੇਰੂਮਬਿਦੁਗੁ ਮੁਥਰਾਈਅਰ II (ਸੁਵਰਨ ਮਾਰਨ) ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਡਾਕ ਟਿੱਕਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

- Perumbidugu Mutharaiyar II, also **known as Suvaran Maran or Shatrubhayankar**, was a prominent ruler of the Mutharaiyar lineage who ruled during c. 705–745 CE.
- He belonged to the Mutharaiyar dynasty, a powerful Tamil ruling lineage.

- ਪੇਰੂਮਬਿਦੁਗੁ ਮੁਥਰਾਈਅਰ II, ਜਿਸਨੂੰ ਸੁਵਰਨ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਤਰੁਭਯੰਕਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਥਰਾਈਅਰ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਾਸਕ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਲਗਭਗ 705–745 ਈਸਵੀ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਕੀਤਾ।
- ਉਹ ਮੁਥਰਾਈਅਰ ਵੰਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਤਾਮਿਲ ਸ਼ਾਸਕ ਵੰਸ਼ ਸੀ।

- He functioned as a feudatory of the Pallavas, particularly under Pallava king Nandivarman II.
- He controlled the central Cauvery region, including Thanjavur, Tiruchirappalli, Pudukkottai, Perambalur, and surrounding areas.

- ਉਸਨੇ ਪੱਲਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੱਲਵ ਰਾਜਾ ਨੰਦੀਵਰਮਨ II ਦੇ ਅਧੀਨ।
- ਉਸਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਵੇਰੀ ਖੇਤਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੰਜਾਵੁਰ, ਤਿਰੂਚਿਰਾਪੱਲੀ, ਪੁਡੁਕੋਟਾਈ, ਪੇਰਮਬਲੂਰ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ।

Viksit Bharat Shiksha Adhishthan Bill referred to JPC / ਵਿਕਾਸ ਭਾਰਤ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਸਠਾਨ ਬਿੱਲ JPC ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ

- The **Viksit Bharat Shiksha Adhishthan Bill, 2025**, which was introduced in the **Lok Sabha**, has been referred to the Joint Committee of Parliament (JPC) for further scrutiny.
- To address these structural challenges and align with the National Education Policy (NEP) 2020 vision, the government has introduced the Viksit Bharat Shiksha Adhishthan (VBSA) Bill, 2025.

- ਵਿਕਾਸ ਭਾਰਤ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਸਠਾਨ ਬਿੱਲ, 2025, ਜੋ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਮੇਟੀ (JPC) ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਇਹਨਾਂ ਢਾਂਚਾਗਤ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ (NEP) 2020 ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਭਾਰਤ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਸਠਾਨ (VBSA) ਬਿੱਲ, 2025 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

- **Coverage:** Central & State universities, colleges/HEIs, institutions of national importance & eminence, technical and teacher education.
- **Exemptions:** Medicine, Dentistry, Nursing, Law, Pharmacology, Veterinary Sciences; Council of Architecture keeps standards role only.

- ਕਵਰੇਜ: ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਕਾਲਜ/HEI, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸੰਸਥਾਨ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿੱਖਿਆ।
- ਛੋਟਾਂ: ਦਵਾਈ, ਦੰਦਸਾਜ਼ੀ, ਨਰਸਿੰਗ, ਕਾਨੂੰਨ, ਫਾਰਮਾਕੋਲੋਜੀ, ਵੈਟਰਨਰੀ ਸਾਇੰਸ; ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਕੌਂਸਲ ਸਿਰਫ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

- **Reforms:** Merges UGC, AICTE, NCTE into one regulator; separates funding from regulation (UGC loses grant role; Ministry of Education handles funding).
- **Globalisation:** Standards for foreign universities, Indian offshore campuses, curb commercialisation.
- **Accreditation:** Outcome-based focus on learning results.

- ਸੁਧਾਰ: UGC, AICTE, NCTE ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਫੰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਨਿਯਮਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ (UGC ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਫੰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ)।
- ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ: ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਭਾਰਤੀ ਆਫਸ਼ੋਰ ਕੈਂਪਸਾਂ ਲਈ ਮਿਆਰ, ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ।
- ਮਾਨਤਾ: ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜਾ-ਅਧਾਰਤ ਧਿਆਨ।

The Dandami Madia tribe recently performed the Bison Horn Maria dance at a village festival in Judiya Para, Jagdalpur / ਦੰਡਮੀ ਮਾੜੀਆ ਕਬੀਲੇ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜਗਦਲਪੁਰ ਦੇ ਜੂਡੀਆ ਪਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿੱਚ ਬਾਈਸਨ ਹੋਰਨ ਮਾਰੀਆ ਨਾਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

- Recently, members of the **Dandami Madia** tribe perform the traditional Bison Horn Maria dance during a village festival at Judiya Para in Jagdalpur.
- **Dandami Maria**, also known by other names like **Bison Horn Maria and Khalpati Maria**.

- ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਦੰਡਮੀ ਮਾੜੀਆ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਜਗਦਲਪੁਰ ਦੇ ਜੁਡੀਆ ਪਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਰਵਾਇਤੀ ਬਾਈਸਨ ਹੌਰਨ ਮਾਰੀਆ ਨਾਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।
- ਦੰਡਮੀ ਮਾਰੀਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਈਸਨ ਹੌਰਨ ਮਾਰੀਆ ਅਤੇ ਖਲਪਤੀ ਮਾਰੀਆ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- It is a tribal community which lives in Chhattisgarh.
- **Identity:** Named after their distinctive bison-horn-shaped headgear, usually worn during ceremonies.
- **Language:** Speak Dandami Maria; some also speak Gondi dialects.

- ਇਹ ਇੱਕ ਕਬਾਇਲੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- ਪਛਾਣ: ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਬਾਈਸਨ-ਸਿੰਗ-ਆਕਾਰ ਦੇ ਹੈੱਡਗੇਅਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਭਾਸ਼ਾ: ਦੰਡਮੀ ਮਾਰੀਆ ਬੋਲਦੇ ਹਨ; ਕੁਝ ਗੋਂਡੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

- **Economy:** Mainly agriculture, supported by hunting and fishing.
- **Beliefs:** A mix of Hinduism and animistic beliefs.
- **Social system:** The ghotul (youth dormitory for unmarried boys and girls) is a key institution; divorce and widow remarriage are permitted.
- **Culture:** The Bison Horn Maria dance is performed at village festivals by both men and women.

- ਆਰਥਿਕਤਾ: ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਸ਼ਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ।
- ਵਿਸ਼ਵਾਸ: ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀਵਾਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ।
- ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ: ਘੋਟੂਲ (ਅਣਵਿਆਹੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼) ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾ ਹੈ; ਤਲਾਕ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।
- ਸੱਭਿਆਚਾਰ: ਬਾਈਸਨ ਹੋਰਨ ਮਾਰੀਆ ਨਾਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

LVM3 Prepares to Launch Bluebird 6 Satellite/ LVM3 ਬਲੂਬਰਡ 6 ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

- The Indian Space Research Organisation is **scheduled to launch the USbased commercial BlueBird-6 satellite** on 21st December 2025 using **ISRO's LVM-3 rocket**.

About Bluebird 6 Satellite

- Purpose: Provides direct-to-device internet, allowing mobile phones to access broadband without cell towers.

- ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਖੋਜ ਸੰਗਠਨ 21 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਇਸਰੋ ਦੇ LVM-3 ਰਾਕੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਅਧਾਰਤ ਵਪਾਰਕ ਬਲੂਬਰਡ-6 ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

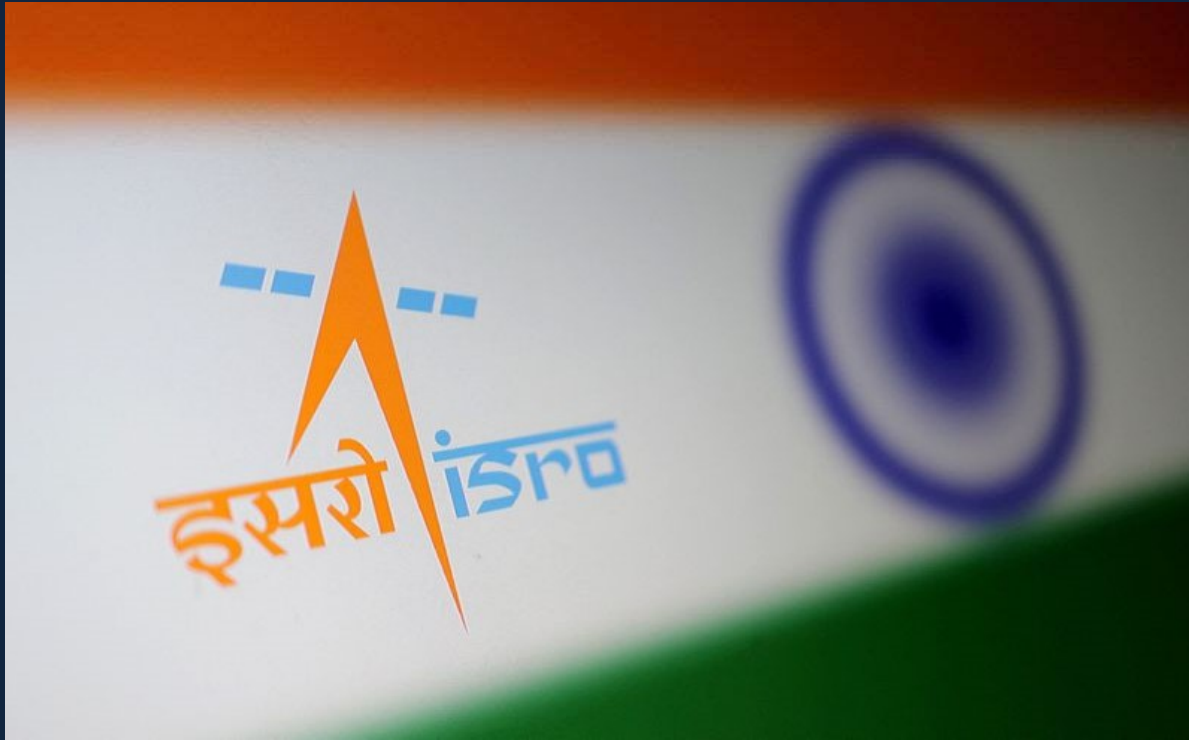
ਬਲੂਬਰਡ 6 ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਬਾਰੇ

- ਉਦੇਸ਼: ਡਾਇਰੈਕਟ-ਟੂ-ਡਿਵਾਈਸ ਇੰਟਰਨੈਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਸੈੱਲ ਟਾਵਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬ੍ਰੈਡਬੈਂਡ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

- **Origin:** Developed by AST SpaceMobile (USA) for global mobile coverage.
- **Weight & Size:** ~6.5 tonnes, among the heaviest satellites launched by ISRO.
- **Orbit:** Operates in Low Earth Orbit (LEO) for wide regional coverage

- **ਮੂਲ:** ਗਲੋਬਲ ਮੋਬਾਈਲ ਕਵਰੇਜ ਲਈ AST ਸਪੇਸਮੋਬਾਈਲ (USA) ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- **ਭਾਰ ਅਤੇ ਆਕਾਰ:** ~6.5 ਟਨ, ਇਸਰੋ ਦੁਆਰਾ ਲਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ।
- **ਔਰਬਿਟ:** ਵਿਆਪਕ ਖੇਤਰੀ ਕਵਰੇਜ ਲਈ ਲੋਅ ਅਰਥ ਔਰਬਿਟ (LEO) ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ISRO lines up 7 launches, including uncrewed Gaganyaan mission by March 2026 / ਇਸਰੋ ਨੇ ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਚਾਲਕਾਂ ਵਾਲੇ ਗਗਨਯਾਨ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮੇਤ 7 ਲਾਂਚ ਕੀਤੇ

➤ ISRO has lined up **seven launch missions** by March next year, including one to demonstrate home-built electric propulsion systems for satellite and quantum key distribution technologies, and the **first uncrewed mission of the Gaganyaan project**.

➤ ਇਸਰੋ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਸੱਤ ਲਾਂਚ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਅਤੇ ਕੁਆਂਟਮ ਕੁੰਜੀ ਵੰਡ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਲਈ ਘਰੇਲੂ-ਨਿਰਮਿਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੋਪਲਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ, ਅਤੇ ਗਗਨਯਾਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬਿਨਾਂ ਚਾਲਕਾਂ ਵਾਲਾ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

➤ **1. Commercial LVM₃ Mission** – BlueBird-6: India's heaviest rocket LVM₃ will launch the BlueBird-6 communication satellite for US-based AST SpaceMobile under a commercial agreement with New Space India Limited (NSIL).

➤ 1. ਵਪਾਰਕ LVM₃ ਮਿਸ਼ਨ - ਬਲੂਬਰਡ-6: ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਰਾਕੇਟ LVM₃ ਨਿਊ ਸਪੇਸ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (NSIL) ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ-ਅਧਾਰਤ AST ਸਪੇਸਮੋਬਾਈਲ ਲਈ ਬਲੂਬਰਡ-6 ਸੰਚਾਰ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਲਾਂਚ ਕਰੇਗਾ।

- **2.Uncrewed Gaganyaan Mission (G1):** Human-rated LVM3 rocket carrying the humanoid robot Vyommitra.
- **3.Second Uncrewed Gaganyaan Mission:** Another test flight before India's first crewed human spaceflight in 2027.
- **4.Industry-built PSLV – Oceansat Mission:** Launch of Oceansat, along with Indo-Mauritius Joint Satellite and LEAP-2 (Dhruva Space).

- 2.ਬਿਨਾਂ ਚਾਲਕਾਂ ਵਾਲੇ ਗਗਨਯਾਨ ਮਿਸ਼ਨ (G1): ਮਨੁੱਖੀ-ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ LVM3 ਰਾਕੇਟ ਜੋ ਹਿਊਮਨੇਇਡ ਰੋਬੋਟ ਵਯੋਮਮਿੱਤਰਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ।
- 3.ਦੂਜਾ ਬਿਨਾਂ ਚਾਲਕਾਂ ਵਾਲਾ ਗਗਨਯਾਨ ਮਿਸ਼ਨ: 2027 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਲਕਾਂ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪੁਲਾੜ ਉਡਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਸਟ ਉਡਾਣ।
- 4.ਉਦਯੋਗ-ਨਿਰਮਿਤ PSLV - ਓਸ਼ਨਸੈਟ ਮਿਸ਼ਨ: ਇੰਡੋ-ਮਾਰੀਸ਼ਸ ਸੰਯੁਕਤ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ LEAP-2 (ਧਰੁਵ ਸਪੇਸ) ਦੇ ਨਾਲ ਓਸ਼ਨਸੈਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ।

- **5.PSLV Mission** – EOS-N₁: Launch of Earth Observation Satellite (EOS-N₁) for a strategic user plus 18 small satellites.
- **6.GSLV-Mk II Mission** – EOS-5 / GISAT-1A: Replacement mission for GISAT-1, which failed in 2021.
- **7.PSLV-C63 Mission** – TDS-01: Technology demonstration mission for electric propulsion, quantum key distribution, and travelling wave tube amplifier.

- 5.PSLV ਮਿਸ਼ਨ - EOS-N₁: ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਤੇ 18 ਛੋਟੇ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਲਈ ਧਰਤੀ ਨਿਰੀਖਣ ਸੈਟੇਲਾਈਟ (EOS-N₁) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ।
- 6.GSLV-Mk II ਮਿਸ਼ਨ - EOS-5 / GISAT-1A: GISAT-1 ਲਈ ਰਿਪਲੇਸਮੈਂਟ ਮਿਸ਼ਨ, ਜੋ 2021 ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।
- 7.PSLV-C63 ਮਿਸ਼ਨ - TDS-01: ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੋਪਲਸ਼ਨ, ਕੁਆਂਟਮ ਕੀ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਵਲਿੰਗ ਵੇਵ ਟਿਊਬ ਐਂਪਲੀਫਾਇਰ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮਿਸ਼ਨ।

Geminid Meteor / ਮਿਥੁਨ ਉਲਕਾ

- Peaks over India between December 13–15, 2025, with **~100–120 meteors/hour** under dark skies.
- An annual December meteor shower, famous **for high rates, bright fireballs, and slow-moving streaks**—one of the most spectacular celestial events.
- Originates from **asteroid 3200 Phaethon** (not a comet), a rocky body with a highly elliptical orbit.

- 13-15 ਦਸੰਬਰ, 2025 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਸਿਖਰਾਂ, ਹਨੇਰੇ ਅਸਮਾਨ ਹੇਠ ~100-120 ਉਲਕਾ/ਘੰਟਾ।
- ਸਾਲਾਨਾ ਦਸੰਬਰ ਉਲਕਾ ਵਰਖਾ, ਉੱਚ ਦਰਾਂ, ਚਮਕਦਾਰ ਅੱਗ ਦੇ ਗੋਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ - ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਕਾਸ਼ੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ।
- ਐਸਟਰਾਇਡ 3200 ਫੈਥਨ (ਧੂਮਕੇਤੂ ਨਹੀਂ) ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੰਡਾਕਾਰ ਐਰਬਿਟ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪਥਰੀਲਾ ਸਰੀਰ।

- Extreme solar heating makes Phaethon shed debris, which Earth encounters every year.

Why it occurs

- Meteors radiate from the constellation Gemini, which rises higher after midnight, improving visibility.
- Earth crosses Phaethon's dense debris stream from mid-November to late December, peaking in mid-December.
- Visible globally, with better rates in the Northern Hemisphere, including India.

➤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੂਰਜੀ ਗਰਮੀ ਫੈਥਨ ਨੂੰ ਮਲਬਾ ਛੱਡਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਧਰਤੀ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

- ਉਲਕਾ ਜੈਮਿਨੀ ਤਾਰਾਮੰਡਲ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਚਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਧਰਤੀ ਫੈਥਨ ਦੇ ਸੰਘਣੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਧੀ ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ।
- ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਉੱਤਰੀ ਗੋਲਿਸਫਾਇਰ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਦਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

PM Modi to Visit Jordan on First Bilateral Trip / ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦੁਵੱਲੀ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਜਾਰਡਨ ਜਾਣਗੇ

- The Prime Minister of India has embarked on a **three-nation tour (Jordan-Ethiopia-Oman)**, beginning with Jordan, marking 75 years of India-Jordan diplomatic relations.
- **Jordan is a constitutional monarchy** in Southwest Asia (West Asia), **ruled by King Abdullah II ibn Al Hussein..**

- ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ (ਜਾਰਡਨ-ਇਥੋਪੀਆ-ਓਮਾਨ) 'ਤੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਰਡਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤ-ਜਾਰਡਨ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ਜਾਰਡਨ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ (ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਜਤੰਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜਾ ਅਬਦੁੱਲਾ II ਇਬਨ ਅਲ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਹੈ।

- Although independent since 1946, Jordan is located in an ancient region with rich biblical, classical, and Islamic civilisational history.
- **Capital:** Amman, the capital and largest city.
- Historically known as Philadelphia during the Roman period and earlier associated with the Ammonites (13th century BCE).
- **Neighbouring countries** include **Syria, Iraq, Saudi Arabia, Israel, and the West Bank.**

- ਹਾਲਾਂਕਿ 1946 ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ, ਜਾਰਡਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਬਾਈਬਲੀ, ਕਲਾਸੀਕਲ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ।
- ਰਾਜਧਾਨੀ: ਅੱਮਾਨ, ਰਾਜਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ।
- ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਮਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ (13ਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ)।
- ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀਆ, ਇਰਾਕ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਕੰਢਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Iran Seizes Oil Tanker in Gulf of Oman/ ਈਰਾਨ ਨੇ ਓਮਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ

- Iran recently seized an oil tanker in the Gulf of Oman, according to Iranian media reports.
- The tanker had 18 crew members on board from India, Sri Lanka, and Bangladesh.

- ਈਰਾਨੀ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਰਾਨ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਓਮਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਟੈਂਕਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ 18 ਚਾਲਕ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ।

About the Gulf of Oman

- Also known as the Gulf of Makran, it is the north-western arm of the Arabian Sea.
- It serves as the only maritime entrance to the Persian Gulf from the Indian Ocean.
- It connects the Arabian Sea to the Strait of Hormuz, which further opens into the Persian Gulf.
- Bordering countries: Pakistan and Iran to the north, the United Arab Emirates to the west, and Oman to the south.

ਓਮਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਬਾਰੇ

- ਮਕਰਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਦਾ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ।
- ਇਹ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਤੋਂ ਫਾਰਸੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਇਹ ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਹੋਰਮੂਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਗੇ ਫਾਰਸੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ।
- ਸਰਹੱਦੀ ਦੇਸ਼: ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਈਰਾਨ, ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ, ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਓਮਾਨ।

World's Strongest Passport in 2025 Revealed/ 2025 ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ

A photograph of two dark blue United States passports resting on a world map. The map shows the Americas and surrounding oceans. The text 'What Is The Strongest Passport in the World in 2025?' is overlaid in large white font. The passports have 'PASSPORT' and 'United States of America' printed on them.

**What Is The Strongest
Passport in the World in
2025?**

- The United Arab Emirates has topped as the world's strongest passport in 2025, with a mobility score of 179, according to Passport Index data by Arton Capital.
- UAE passport holders can access the highest number of countries without a prior visa or with visa-on-arrival.
- India ranks 67th globally, reflecting limited travel freedom compared with top-ranking countries.

- ਆਰਟਨ ਕੈਪੀਟਲ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਇੰਡੈਕਸ ਡੇਟਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ 2025 ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਜੋਂ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਸਕੋਰ 179 ਹੈ।
- ਯੂਏਈ ਪਾਸਪੋਰਟ ਧਾਰਕ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਵੀਜ਼ਾ-ਆਨ-ਅਰਾਈਵਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 67ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਖਰਲੇ ਦਰਜੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੀਮਤ ਯਾਤਰਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- Singapore and Spain are placed in second position with mobility scores of 175.
- Belgium, France, Sweden, Germany, the Netherlands, Finland, Luxembourg, Italy, Denmark, Portugal, Switzerland, Greece, Austria, Malaysia, Norway, Ireland, South Korea, and Japan follow closely, each with mobility scores of 174.

- ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਸਪੇਨ 175 ਦੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਸਕੋਰ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਨ।
- ਬੈਲਜੀਅਮ, ਫਰਾਂਸ, ਸਵੀਡਨ, ਜਰਮਨੀ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ, ਫਿਨਲੈਂਡ, ਲਕਸਮਬਰਗ, ਇਟਲੀ, ਡੈਨਮਾਰਕ, ਪੁਰਤਗਾਲ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ, ਗ੍ਰੀਸ, ਆਸਟਰੀਆ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਨਾਰਵੇ, ਆਇਰਲੈਂਡ, ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਦੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਸਕੋਰ 174 ਹਨ।

**Union Minister Jyotiraditya Scindia Lauds C-DOT for
Winning IEEE SA Corporate Award 2025 / ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ
ਜਯੋਤੀਰਾਦਿੱਤਿਆ ਸਿੰਧੀਆ ਨੇ IEEE SA ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਵਾਰਡ 2025
ਜਿੱਤਣ ਲਈ C-DOT ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।**

- The Centre for Development of Telematics (C-DOT) has won the Institute of Electrical and Electronics Engineers Standards Association (IEEE SA) Corporate Award 2025.
- With this achievement, C-DOT has become the first organisation from India and only the fifth globally to receive this honour.

- ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਟੈਲੀਮੈਟਿਕਸ (C-DOT) ਨੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਐਂਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (IEEE SA) ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਵਾਰਡ 2025 ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ।
- ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, C-DOT ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੰਗਠਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਵਾਂ ਸੰਗਠਨ ਹੈ।

➤ The award recognises C-DOT's contributions to advancing IEEE standards in areas such as wireless broadband, rural 5G, telecom education, and the development of globally recognised, standards-based innovation frameworks from India.

➤ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਬ੍ਰਾਡਬੈਂਡ, ਪੇਂਡੂ 5G, ਟੈਲੀਕਾਮ ਸਿੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਮਿਆਰ-ਅਧਾਰਤ ਨਵੀਨਤਾ ਫਰੇਮਵਰਕ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ IEEE ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ C-DOT ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

Indian School of Nature Wins Climate Guardian Award at TOFT 2025 / ਇੰਡੀਅਨ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਨੇਚਰ ਨੇ TOFT 2025 ਵਿੱਚ ਕਲਾਈਮੇਟ ਗਾਰਡੀਅਨ ਅਵਾਰਡ ਜਿੱਤਿਆ

- **The Indian School of Nature (ISN)**, Agra has **won** the **Climate Guardian Award 2025** at the Tour Operators for Tigers (TOFT) Wildlife and Nature Tourism Awards.
- ISN works in the areas of climate action, sustainable tourism, and environment-compatible agriculture through education and research.

- ਇੰਡੀਅਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਨੇਚਰ (ISN), ਆਗਰਾ ਨੇ ਟੂਰ ਆਪਰੇਟਰਜ਼ ਫਾਰ ਟਾਈਗਰਜ਼ (TOFT) ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਐਂਡ ਨੇਚਰ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਅਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਈਮੇਟ ਗਾਰਡੀਅਨ ਅਵਾਰਡ 2025 ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ।
- ISN ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਰਾਹੀਂ ਜਲਵਾਯੂ ਕਾਰਵਾਈ, ਟਿਕਾਊ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- **TOFT** is a South Asia-based alliance comprising tour operators, lodges, conservation organisations, and specialists.
- The TOFT Awards recognise individuals and organisations for making significant contributions to wildlife conservation, climate action, and local community empowerment.

- TOFT ਇੱਕ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ-ਅਧਾਰਤ ਗਠਜੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੂਰ ਆਪਰੇਟਰ, ਲਾਜ, ਸੰਭਾਲ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਮਾਹਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
- TOFT ਅਵਾਰਡ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੰਭਾਲ, ਜਲਵਾਯੂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

**Former Bureaucrat Raj Kumar Goyal Sworn in as
Chief Information Commissioner / ਸਾਬਕਾ ਨੈਕਰਸ਼ਾਹ
ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ**

- Former **IAS officer Raj Kumar Goyal** was **sworn in as the Chief Information Commissioner** (CIC) by President Droupadi Murmu.
- The post of CIC had fallen vacant after Heeralal Samariya completed his term on September 13.
- The selection panel, headed by Prime Minister Narendra Modi, has also recommended the names of eight Information Commissioners.

- ਸਾਬਕਾ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸੀਆਈਸੀ) ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ।
- ਹੀਰਾਲਾਲ ਸਮਰੀਆ ਦੇ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਆਈਸੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਚੋਣ ਪੈਨਲ ਨੇ ਅੱਠ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

CIC – Statutory Provision

- The Central Information Commission was established by the Central Government in 2005.
- It was constituted through an Official Gazette notification under the provisions of the Right to Information Act (RTI), 2005.
- It is a statutory body and not a constitutional body.

- ਸੀਆਈਸੀ - ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ
- ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 2005 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
- ਇਸਦਾ ਗਠਨ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ (ਆਰਟੀਆਈ), 2005 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ।

CIC – Composition

- The Central Information Commission consists of a Chief Information Commissioner and up to 10 Information Commissioners.
- At the time of its establishment, the Commission comprised five members, including the Chief Information Commissioner.

ਸੀਆਈਸੀ – ਰਚਨਾ

- ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ 10 ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- ਆਪਣੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

CIC Appointment

- The Chief Information Commissioner and Information Commissioners are appointed by the President of India on the recommendation of a selection committee.

CIC Qualifications

- The appointees must be persons of eminence in public life with wide knowledge and experience in fields such as law, science and technology, social service, management, journalism, mass media, or administration and governance.

ਸੀਆਈਸੀ ਨਿਯੁਕਤੀ

- ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੀਆਈਸੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ

- ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉੱਘੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਮਾਸ ਮੀਡੀਆ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Chile Elects José Antonio Kast as President in Sharp
Rightward Shift Since Return to Democracy / ਚਿਲੀ ਨੇ
ਲੇਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੱਖੀ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿਫਟ ਵਿੱਚ ਜੋਸ
ਐਂਟੋਨੀਓ ਕਾਸਟ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਿਆ

JOSE ANTONIO KAST IS CHILE'S NEW PRESIDENT!

- **José Antonio Kast** has won Chile's presidential election.
- Capital of Chile: **Santiago**.

- ਜੋਸ ਐਂਟੋਨੀਓ ਕਾਸਟ ਨੇ ਚਿਲੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਹੈ।
- ਚਿਲੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ: ਸੈਂਟੀਆਗੋ।

**Sangeeta Barooah Pisharoty Elected First Woman
Press Club President / ਸੰਗੀਤਾ ਬਰੂਆ ਪਿਸ਼ਾਰੋਟੀ ਪਹਿਲੀ
ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੀ ਗਈ**

- Senior journalist **Sangeeta Barooah Pisharoty** has been elected as the first woman president of the **Press Club of India**.
- **Afzal Imam** was elected as the **Secretary General of the Club**, while Jatin Gandhi was elected as the Vice-President.

- ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਗੀਤਾ ਬਰੂਆ ਪਿਸ਼ਾਰੋਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਅਫਜ਼ਲ ਇਮਾਮ ਨੂੰ ਕਲੱਬ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਤਿਨ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

Unnati Hooda and Kiran George Clinch Odisha Masters Titles / ਉੱਨਤੀ ਹੁੱਡਾ ਅਤੇ ਕਿਰਨ ਜਾਰਜ ਨੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤੇ

- Unnati Hooda and Kiran George claimed the women's and men's singles titles respectively at the Odisha Masters Super 100 badminton tournament held in Cuttack.
- Odisha Masters 2025 Badminton Winners
- **Men's singles:** Kiran George (India)

- ਕਟਕ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਓਡੀਸ਼ਾ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਸੁਪਰ 100 ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਉਨੱਤੀ ਹੁੱਡਾ ਅਤੇ ਕਿਰਨ ਜਾਰਜ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਿੰਗਲਜ਼ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤੇ।
- ਓਡੀਸ਼ਾ ਮਾਸਟਰਜ਼ 2025 ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਜੇਤੂ- ਪੁਰਸ਼ ਸਿੰਗਲਜ਼: ਕਿਰਨ ਜਾਰਜ (ਭਾਰਤ)

- **Men's doubles:** Ali Faathir Rayhan / Devin Artha Wahyudi (Indonesia)
- **Women's singles:** Unnati Hooda (India)
- **Women's doubles:** Gabriela Stoeva / Stefani Stoeva (Bulgaria)
- **Mixed doubles:** Marwan Faza / Aisyah Salsabila Putri Pranata (Indonesia)

- ਪੁਰਸ਼ ਡਬਲਜ਼: ਅਲੀ ਫਾਤਿਰ ਰੇਹਾਨ / ਡੇਵਿਨ ਅਰਥਾ ਵਾਹੁਦੀ (ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ)
- ਮਹਿਲਾ ਸਿੰਗਲਜ਼: ਉਂਨਤੀ ਹੁੱਡਾ (ਭਾਰਤ)
- ਮਹਿਲਾ ਡਬਲਜ਼: ਗੈਬਰੀਅਲਾ ਸਟੇਏਵਾ / ਸਟੇਫਨੀ ਸਟੇਏਵਾ (ਬੁਲਗਾਰੀਆ)
- ਮਿਕਸਡ ਡਬਲਜ਼: ਮਾਰਵਾਨ ਫਜ਼ਾ / ਆਇਸਯਾਹ ਸਲਸਾਬਿਲਾ ਪੁਤਰੀ ਪ੍ਰਣਤਾ (ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ)

Shafali Verma Named Player of the Month for Her Women's World Cup Performance / ਸ਼ਾਫਾਲੀ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

- South African spinner **Simon Harmer** was named the ICC Men's Player of the Month for the first time.
- **Shafali Verma** won her first ICC Women's Player of the Month **award for November 2025**.

- ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਪਿਨਰ ਸਾਈਮਨ ਹਾਰਮਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਈਸੀਸੀ ਪੁਰਸ਼ ਪਲੇਅਰ ਆਫ ਦਿ ਮੰਥ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।
- ਸ਼ਾਫਾਲੀ ਵਰਮਾ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2025 ਲਈ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਆਈਸੀਸੀ ਮਹਿਲਾ ਪਲੇਅਰ ਆਫ ਦਿ ਮੰਥ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ।

Merriam-Webster's 2025
Word of the Year: 'Slop'/
ਮੈਰੀਅਮ-ਵੈਬਸਟਰ ਦਾ 2025 ਦਾ
ਸਾਲ ਦਾ ਸ਼ਬਦ: 'ਸਲੋਪ'

- Merriam-Webster has named 'slop' as its Word of the Year for 2025.
- The term "slop" is commonly used to describe creepy, zany, and demonstrably fake content.
- Originally used in the 1700s to mean soft mud, the word later evolved to refer more broadly to something of little value.

- ਮੈਰੀਅਮ-ਵੈਬਸਟਰ ਨੇ 'ਸਲੋਪ' ਨੂੰ 2025 ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਾਲ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- "ਸਲੋਪ" ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਰਾਉਣੀ, ਬੇਤੁਕੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1700 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨਰਮ ਚਿੱਕੜ ਦੇ ਅਰਥ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ।

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

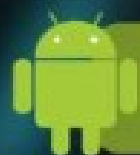

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

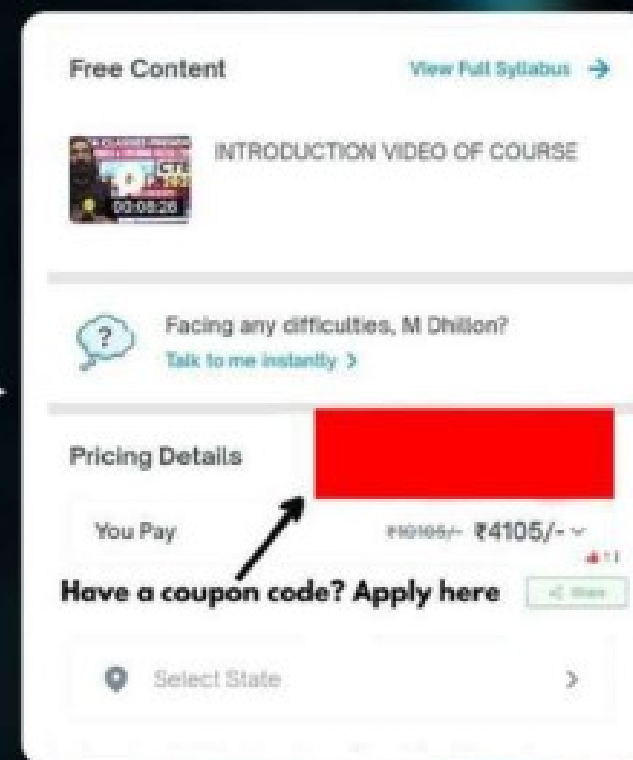
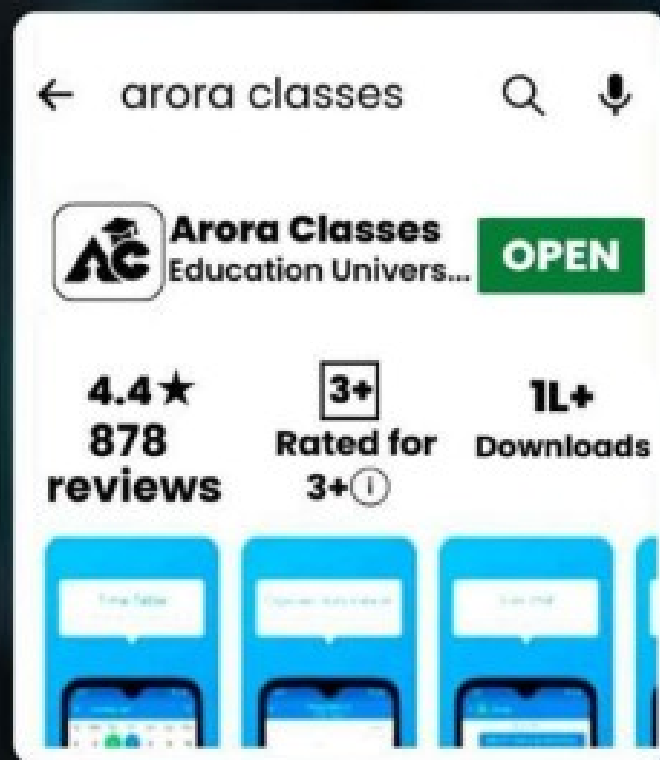

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

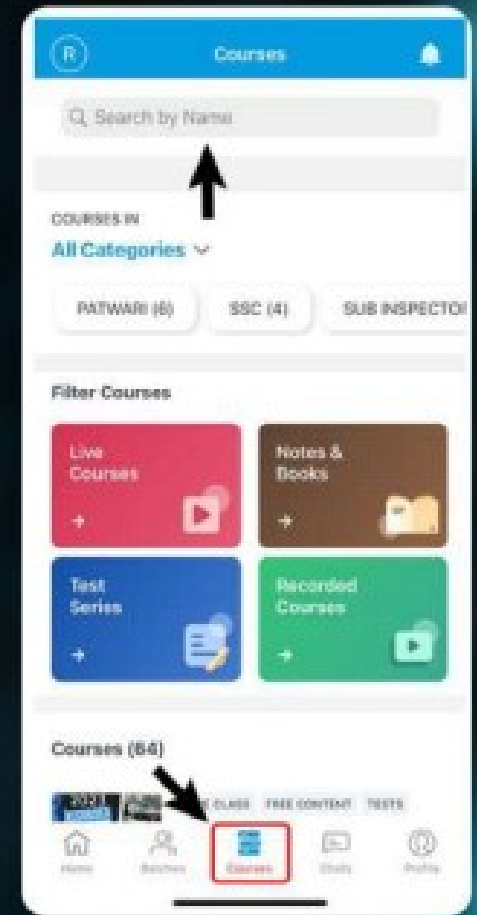
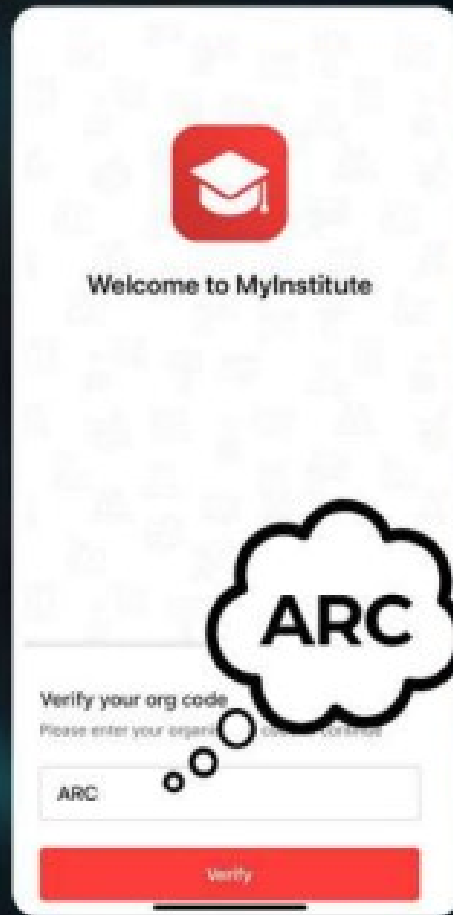
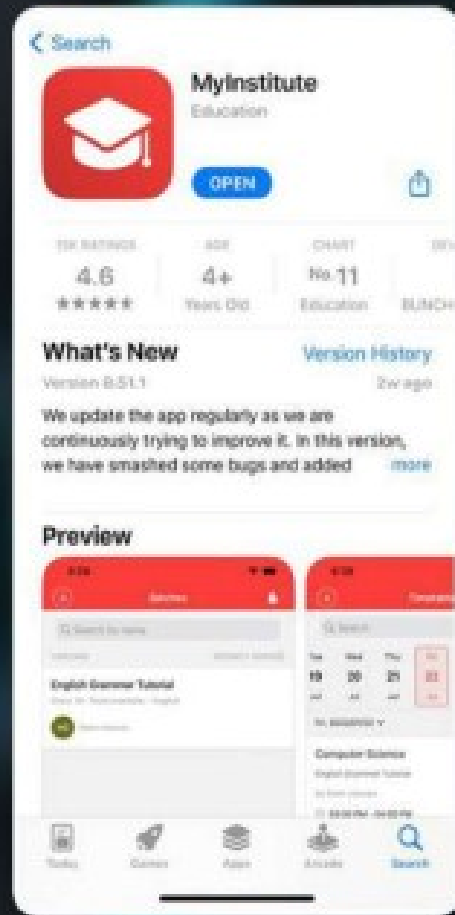

FOR ANDROID USERS

FOR IPHONE USERS

Current

Dec 18

2025

AFFAIRS

With **Static G.K+Mcq's**

PSSSB

PUNJAB POLICE

PPSC

SSC

UPSC

RAILWAY

BANKING

NTPC

EPFO

LIVE

8:00 AM

DAVINDER SIDHU SIR

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

Exercise Ekatha 2025/ ਅਭਿਆਸ ਏਕਾਥਾ 2025

- Deputy Chief of the Naval Staff (DCNS), Indian Navy, is on an official visit **to Maldives to attend the closing ceremony of Ex Ekatha 2025.**

About Exercise Ekatha 2025

- Established in 2017, **Exercise Ekatha is an annual bilateral maritime exercise between the Indian Navy and the Maldives National Defence Force (MNDF).**

- ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਦ ਨੇਵਲ ਸਟਾਫ਼ (DCNS) ਐਕਸ ਏਕਾਥਾ 2025 ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮਾਲਦੀਵ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਹਨ।

ਅਭਿਆਸ ਏਕਾਥਾ 2025 ਬਾਰੇ

- 2017 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ, ਅਭਿਆਸ ਏਕਾਥਾ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਮਾਲਦੀਵਜ਼ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੱਖਿਆ ਬਲ (MNDF) ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲਾਨਾ ਦੁਵੱਲਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਭਿਆਸ ਹੈ।

- It aims to enhance bilateral maritime cooperation, and 2025 marks its eighth edition.
- The exercise involved a series of professional interactions designed to boost interoperability and operational collaboration between the two navies.

- ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੁਵੱਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ 2025 ਇਸਦਾ ਅੱਠਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਹੈ।
- ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਜਲ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

HAMMER Precision-Guided Weapon (AASM)/ ਹੈਮਰ ਪ੍ਰੀਸੀਜ਼ਨ-ਗਾਈਡੇਡ ਵੈਪਨ (AASM)

PARIS AIR SHOW 2025 © Army Recognition

➤ India has signed a pact with France's Safran to **jointly manufacture, customise, supply, and maintain the HAMMER (AASM) precision-guided air-to-ground weapon in India** through a 50-50 joint venture with BEL.

➤ ਭਾਰਤ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਸਫਰਾਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ BEL ਨਾਲ 50-50 ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈਮਰ (AASM) ਪ੍ਰੀਸੀਜ਼ਨ-ਗਾਈਡੇਡ ਏਅਰ-ਟੂ-ਗਰਾਊਂਡ ਹਥਿਆਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਅਨੁਕੂਲਨ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕਰੇਗਾ।

➤ **HAMMER** (Highly Agile Modular Munition Extended Range), also known as AASM (Armement Air-Sol Modulaire), is a standoff, precision-guided air-to-ground weapon that converts conventional bombs into high-accuracy strike systems through modular guidance and propulsion kits.

➤ ਹੈਮਰ (ਹਾਈਲੀ ਐਜਾਇਲ ਮਾਡਿਊਲਰ ਮਿਊਨੀਸ਼ਨ ਐਕਸਟੈਂਡਡ ਰੇਂਜ), ਜਿਸਨੂੰ AASM (ਆਰਮਮੈਂਟ ਏਅਰ-ਸੋਲ ਮੋਡੂਲੇਅਰ) ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਟੈਂਡਆਫ, ਪ੍ਰੀਸੀਜ਼ਨ-ਗਾਈਡੇਡ ਏਅਰ-ਟੂ-ਗਰਾਊਂਡ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਜੋ ਮਾਡਿਊਲਰ ਗਾਈਡੈਂਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਪਲਸ਼ਨ ਕਿੱਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਵਾਇਤੀ ਬੰਬਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ-ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਹੈ।

Developed by

- **Developed by Safran Electronics & Defense** (France).
- In India, it will be jointly manufactured by Bharat Electronics Limited (BEL) and Safran through a 50:50 joint venture.

Developed by

- ਸਫਰਾਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਐਂਡ ਡਿਫੈਂਸ (ਫਰਾਂਸ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਭਾਰਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਲਿਮਟਿਡ (BEL) ਅਤੇ ਸਫਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 50:50 ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Key Features

- **Modular design:** Consists of a nose-mounted guidance kit and a tail-mounted range-extension kit, fitted onto standard bomb bodies (125 kg to 1,000 kg, including Mk-80 series).
- **Multiple guidance options:** INS-GPS (all-weather), INS-GPS-IR (high-precision fixed targets), and laser guidance (moving targets).
- **High precision:** Circular Error Probability ranges from ~10 m (INS-GPS) to ~1 m (IR-guided).

ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

- ਮਾਡਿਊਲਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੇਜ਼-ਮਾਊਂਟਡ ਗਾਈਡੈਂਸ ਕਿੱਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੇਲ-ਮਾਊਂਟਡ ਰੇਂਜ-ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਕਿੱਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬੰਬ ਬਾਡੀਜ਼ (125 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ 1,000 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ, Mk-80 ਸੀਰੀਜ਼ ਸਮੇਤ) 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਕਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਵਿਕਲਪ: INS-GPS (ਸਾਰੇ ਮੌਸਮ), INS-GPS-IR (ਉੱਚ-ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਸਥਿਰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ), ਅਤੇ ਲੇਜ਼ਰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ (ਮੂਵਿੰਗ ਨਿਸ਼ਾਨੇ)।
- ਉੱਚ ਸ਼ੁੱਧਤਾ: ਸਰਕੂਲਰ ਗਲਤੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ~10 ਮੀਟਰ (INS-GPS) ਤੋਂ ~1 ਮੀਟਰ (IR-ਗਾਈਡਡ) ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

President of India Inaugurates Param Vir Dirgha at Rashtrapati Bhavan/ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਪਰਮ ਵੀਰ ਦਿੜ੍ਹਬਾ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ

- **President Droupadi Murmu** inaugurated **Param Vir Dirgha at Rashtrapati Bhavan** on the occasion of Vijay Diwas.
- The initiative aims **to honour India's highest military heroes.**
- The gallery features portraits of all 21 recipients of the Param Vir Chakra.

- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਵਿਜੇ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਪਰਮ ਵੀਰ ਦਿਗ੍ਰੁਬਾ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।
- ਇਸ ਪਹਿਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਫੌਜੀ ਨਾਇਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।
- ਗੈਲਰੀ ਵਿੱਚ ਪਰਮ ਵੀਰ ਚੱਕਰ ਦੇ ਸਾਰੇ 21 ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹਨ।

- The **Param Vir Chakra** is India's highest military decoration, **awarded for exceptional valour, courage, and self-sacrifice during war.**
- Notable heroes represented include Company Havildar Major Abdul Hamid, Naib Subedar Bana Singh, and Captain Vikram Batra.

- ਪਰਮ ਵੀਰ ਚੱਕਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਫੌਜੀ ਸਜਾਵਟ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਬੇਮਿਸਾਲ ਬਹਾਦਰੀ, ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਬਲੀਦਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਾਇਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਹਵਲਦਾਰ ਮੇਜਰ ਅਬਦੁਲ ਹਮੀਦ, ਨਾਇਬ ਸੂਬੇਦਾਰ ਬਾਨਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੈਪਟਨ ਵਿਕਰਮ ਬੱਤਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

FSSAI Launches Egg Safety Drive After 'Nitrofurans Presence' / FSSAI ਨੇ 'ਨਾਈਟ੍ਰੋਫੂਰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਡੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ

➤ The Food Safety and Standards Authority of India (**FSSAI**) has **launched a nationwide egg safety drive** after a viral video alleged the presence of nitrofurans—a banned antibiotic—in eggs of a popular brand.

➤ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (FSSAI) ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਇਰਲ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬ੍ਰਾਂਡ ਦੇ ਅੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟੋਫੂਰਨ - ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ - ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਅੰਡੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

➤ The egg safety drive is a regulatory surveillance and testing initiative by FSSAI to detect residues of banned veterinary drugs, particularly nitrofurans, in eggs to ensure consumer safety and compliance with food laws.

➤ ਅੰਡੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹਿੰਮ FSSAI ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ ਜੋ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵੈਟਰਨਰੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਫੂਰਨ, ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ।

Scientific Name and Classification

- Nitrofurans are a group of synthetic nitrofuran-based antimicrobial agents.
- Common compounds include nitrofurantoin, furazolidone, nitrofurazone, and furaltadone.
- They are classified as chemotherapeutic antibacterial agents and are not naturally occurring antibiotics.

ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾਮ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ

- ਨਾਈਟ੍ਰੋਫੂਰਨ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਨਾਈਟ੍ਰੋਫੂਰਨ-ਅਧਾਰਤ ਐਂਟੀਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਲ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹਨ।
- ਆਮ ਮਿਸ਼ਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ੍ਰੋਫੂਰੈਂਟੋਇਨ, ਫੁਰਾਜ਼ੋਲਿਡੋਨ, ਨਾਈਟ੍ਰੋਫੂਰਜ਼ੋਨ ਅਤੇ ਫੁਰਾਲਟਾਡੋਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
- ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪਿਊਟਿਕ ਐਂਟੀਬੈਕਟੀਰੀਅਲ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

Origin and Use

- Nitrofurans were historically used in veterinary medicine to treat bacterial and protozoal infections.
- Due to their carcinogenic potential, they are banned for use in food-producing animals in India, the European Union, and several other countries.

ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ

- ਨਾਈਟ੍ਰੋਫੂਰਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੋਜ਼ੋਆਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵੈਟਰਨਰੀ ਦਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਸੀਨੋਜਨਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਭਾਰਤ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ-ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

National Workshop on Project Mausam/ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੌਸਮ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ

➤ The Archaeological Survey of India (ASI) recently organised a National Workshop on Project Mausam titled “Islands at the Crossroads of Maritime Networks within the Indian Ocean Region”.

➤ ਭਾਰਤੀ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸਰਵੇਖਣ (ASI) ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੌਸਮ 'ਤੇ "ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਦੇ ਚੈਰਾਹੇ 'ਤੇ ਟਾਪੂ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ।

About Project Mausam

- It is an Indian government-led cultural diplomacy and maritime heritage initiative launched in 2014 by the Ministry of Culture.
- It **aims to explore the multi-faceted Indian Ocean 'world'** by collating archaeological and historical research to document the diversity of cultural, commercial, and religious interactions in the Indian Ocean.

- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੌਸਮ ਬਾਰੇ
- ਇਹ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੂਟਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ ਜੋ 2014 ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
- ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ 'ਸੰਸਾਰ' ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

- A total of **39 Indian Ocean countries** have been **identified** under Project Mausam.
- The main objective of the project is to inscribe places and sites identified under Project Mausam as trans-national nominations for inscription on UNESCO's World Heritage List.

- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੌਸਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ 39 ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੌਸਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ।

Agriculture Minister Shivraj Singh Chouhan Introduces VB-G RAM G Bill / ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ VB-G RAM G ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ

SHIVRAJ CHAUHAN INTRODUCES VB-G RAM G BILL IN LOK SABHA

➤ The Union government plans to table the **Viksit Bharat-Guarantee for Rozgar and Ajeevika Mission (Gramin) Bill, 2025**, proposing to replace the 20-year-old MGNREGA framework.

➤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਅਜੀਵਿਕਾ ਮਿਸ਼ਨ (ਗ੍ਰਾਮੀਣ) ਬਿੱਲ, 2025 ਲਈ ਗਰੰਟੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 20 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਮਨਰੇਗਾ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

➤ The **VB-G RaM G Bill** is a proposed legislation to replace MGNREGA, 2005, guaranteeing 125 days of wage employment per rural household while aligning public works with long-term rural infrastructure, livelihoods, and climate resilience under the Viksit Bharat @2047 vision.

➤ VB-G RAM G ਬਿੱਲ ਮਨਰੇਗਾ, 2005 ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਪੇਂਡੂ ਘਰ 125 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਭਾਰਤ @2047 ਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।

Need for the VB-G RaM G Bill

- **Changed rural socio-economic context:** Rural poverty has declined from 25.7% in 2011–12 to around 4.9% in 2023–24, creating the need to move from distress relief towards productivity-linked employment.
- **Asset quality concerns under MGNREGA:** Issues related to the durability and long-term utility of assets created under MGNREGA have highlighted the need for a more outcome-oriented framework.

- VB-G RaM G ਬਿੱਲ ਦੀ ਲੋੜ
- ਬਦਲਿਆ ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸੰਦਰਭ: ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬੀ 2011-12 ਵਿੱਚ 25.7% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2023-24 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 4.9% ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਕਟ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਉਤਪਾਦਕਤਾ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ।
- ਮਨਰੇਗਾ ਅਧੀਨ ਸੰਪਤੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ: ਮਨਰੇਗਾ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਟਿਕਾਊਤਾ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਤੀਜਾ-ਅਧਾਰਿਤ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Punjab Declares Amritsar, Anandpur Sahib, Talwandi Sabo as Holy Cities\ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਐਲਾਨਿਆ

➤ The Punjab government has issued a formal notification granting '**holy city**' status to three towns — the walled city of **Amritsar, Talwandi Sabo in Bathinda district, and Sri Anandpur Sahib in Rupnagar district.**

➤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਿੰਨ ਕਸਬਿਆਂ - ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਅਤੇ ਰੂਪਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ 'ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ' ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

- These three cities are home to three of the **five Sikh Takhts** — **Sri Akal Takht Sahib in Amritsar, Sri Damdama Sahib in Talwandi Sabo, and Takht Sri Keshgarh Sahib in Sri Anandpur Sahib.**
- The move aims to ensure focused development, improved cleanliness, enhanced security, and promotion of religious tourism in these holy cities.

- ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪੰਜ ਸਿੱਖ ਤਖ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਦੇ ਘਰ ਹਨ - ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ।
- ਇਸ ਕਦਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਵਿਕਾਸ, ਬਿਹਤਰ ਸਫ਼ਾਈ, ਵਧੀ ਹੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

Bihar Cabinet Approves 'Saat Nischay'-3 Programme for 2025-30/ ਬਿਹਾਰ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ 2025-30 ਲਈ 'ਸਾਤ ਨਿਸ਼ਚੈ'-3 ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

- **Saat Nishchay-1 (2015-20)** and **Saat Nishchay-2 (2020-25)**, were based on the concept of “development with justice,” and the third edition continues the same vision.
- The Bihar Cabinet has approved the ‘**Saat Nishchay-3**’ programme aimed at bringing Bihar into the category of the most developed States.

- ਸਾਤ ਨਿਸ਼ਚੇ-1 (2015-20) ਅਤੇ ਸਾਤ ਨਿਸ਼ਚੇ-2 (2020-25), "ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ, ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ ਉਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
- ਬਿਹਾਰ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਕਸਤ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ 'ਸਾਤ ਨਿਸ਼ਚੇ-3' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

➤ **Saat Nishchay-3** focuses on goals such as **double employment and double income, prosperous industries and an empowered Bihar, agricultural progress for overall prosperity, quality education for a bright future, accessible healthcare for a secure life, a strong foundation for modern expansion, and ease of living with dignity for all.**

➤ ਸਾਤ ਨਿਸ਼ਚੇ-3 ਦੁੱਗਣਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਦੁੱਗਣੀ ਆਮਦਨ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਸ਼ਕਤ ਬਿਹਾਰ, ਸਮੁੱਚੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤਰੱਕੀ, ਇੱਕ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜੀਵਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ, ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੈਖ ਵਰਗੇ ਟੀਚਿਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ।

United Nations Alliance of Civilizations (UNAOC)/
ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਦਾ ਗਠਜੋੜ (UNAOC)

11th UNAOC GLOBAL FORUM

UNITED NATIONS ALLIANCE OF CIVILIZATIONS

RIYADH- KINGDOM OF SAUDI ARABIA 14-15 DECEMBER 2025

- **Theme:** “UNAOC: Two Decades of Dialogue for Humanity—Advancing a New Era of Mutual Respect and Understanding in a Multipolar World”.
- India reaffirmed its civilisational ethos of Vasudhaiva Kutumbakam and Sarva Dharma Samabhav at the 11th United Nations Alliance of Civilizations (UNAOC) held in Riyadh, Saudi Arabia.

- **ਥੀਮ:** "UNAOC: ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਸੰਵਾਦ - ਇੱਕ ਬਹੁਧਰੁਵੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਝ ਦੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ"।
- ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਿਆਧ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ 11ਵੇਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਦਾ ਗਠਜੋੜ (UNAOC) ਵਿਖੇ ਵਸੁਧੈਵ ਕੁਟੁੰਬਕਮ ਅਤੇ ਸਰਵ ਧਰਮ ਸਮਾਭਵ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

- **UNAOC is a United Nations initiative** aimed at improving understanding and cooperation among nations and peoples across cultures and religions, and at countering extremism through dialogue and partnership.
- **Established in: 2005**, as a political initiative of former UN Secretary-General Kofi Annan, co-sponsored by Spain and Türkiye.
- **Headquarters: New York, United States.**

- UNAOC ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਹਿਲ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਕੱਟੜਤਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।
- 2005 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ-ਜਨਰਲ ਕੋਫੀ ਅੰਨਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਜੋਂ, ਸਪੇਨ ਅਤੇ ਤੁਰਕੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ।
- ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ: ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ।

Prime Minister of India Visited Ethiopia/ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਥੋਪੀਆ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ

- The visit highlighted India's growing strategic engagement with Africa, particularly the Horn of Africa region.
- **Ethiopia** is a sovereign African nation and one of the oldest continuously existing states in the world, with a long civilisational history linked to the Aksumite civilisation, and is a landlocked country in the Horn of Africa.

- ਇਸ ਦੌਰੇ ਨੇ ਅਫਰੀਕਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹੌਰਨ ਆਫ਼ ਅਫਰੀਕਾ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਰਣਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ।
- ਇਥੋਪੀਆ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਅਫਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਰੰਤਰ ਮੌਜੂਦ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਸੱਭਿਅਤਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਕਸੁਮਾਈਟ ਸੱਭਿਅਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੌਰਨ ਆਫ਼ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੂਮੀਗਤ ਦੇਸ਼ ਹੈ।

- **Capital:** Addis Ababa, which also hosts the headquarters of the African Union (AU) and the UN Economic Commission for Africa.
- **Neighbouring nations:** Eritrea, Djibouti, Somalia, Kenya, South Sudan, and Sudan.

- ਰਾਜਧਾਨੀ: ਅਦੀਸ ਅਬਾਬਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਯੂਨੀਅਨ (AU) ਅਤੇ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਆਰਥਿਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵੀ ਹੈ।
- ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼: ਏਰੀਟਰੀਆ, ਜਿਬੂਤੀ, ਸੋਮਾਲੀਆ, ਕੀਨੀਆ, ਦੱਖਣੀ ਸੁਡਾਨ ਅਤੇ ਸੁਡਾਨ

Geological Features

- Ethiopian Highlands: Among the most rugged regions in Africa, often referred to as the “Roof of Africa,” with Mount Ras Dejen as the highest peak.

ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

- ਇਥੋਪੀਆਈ ਹਾਈਲੈਂਡਜ਼: ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖਸਤਾਹਾਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ "ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਛੱਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਊਂਟ ਰਾਸ ਡੇਜੇਨ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ ਹੈ।

ISRO Releases RESPOND Basket 2025 / ISRO ਨੇ RESPOND ਬਾਸਕੇਟ 2025 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ

- The Indian Space Research Organisation (ISRO) has released the RESPOND Basket 2025, which includes research problem statements aligned with ISRO's current and future mission requirements.
- The RESPOND Basket consists of the most urgent and important research problems identified by ISRO and Department of Space Centres/Units based on ISRO's upcoming programmatic R&D needs.

- ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਖੋਜ ਸੰਗਠਨ (ISRO) ਨੇ RESPOND ਬਾਸਕੇਟ 2025 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ISRO ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਮਿਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖੋਜ ਸਮੱਸਿਆ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
- RESPOND ਬਾਸਕੇਟ ਵਿੱਚ ISRO ਅਤੇ ਸਪੇਸ ਸੈਂਟਰਾਂ/ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੋਜ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ISRO ਦੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮੈਟਿਕ R&D ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹਨ।

➤ As part of the programme, ISRO scientists delivered detailed technical talks on the research topics listed in the RESPOND Basket 2025, offering academic participants deeper insights into mission-driven requirements, expected outcomes, and potential areas of collaboration.

➤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ISRO ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ RESPOND ਬਾਸਕੇਟ 2025 ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਖੋਜ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤਕਨੀਕੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਨ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ।

India's First 1.0 GHz Microprocessor DHRUV64 Launched / ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ 1.0 GHz ਮਾਈਕ੍ਰੋਪ੍ਰੋਸੈਸਰ DHRUV64 ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

- DHRUV64: A fully indigenous 1.0 GHz, 64-bit dual-core microprocessor developed by C-DAC under the Microprocessor Development Programme (MDP), strengthening India's indigenous processor pipeline.
- Support ecosystem: The Digital India RISC-V (DIR-V) programme enables the design, testing, and prototyping of indigenous chips, including DHRUV64.

- DHRUV64: ਮਾਈਕ੍ਰੋਪ੍ਰੋਸੈਸਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (MDP) ਦੇ ਤਹਿਤ C-DAC ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵਦੇਸ਼ੀ 1.0 GHz, 64-ਬਿੱਟ ਡਿਊਲ-ਕੋਰ ਮਾਈਕ੍ਰੋਪ੍ਰੋਸੈਸਰ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਸਹਾਇਤਾ ਈਕੋਸਿਸਟਮ: ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ RISC-V (DIR-V) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਚਿਪਸ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਟੈਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪਿੰਗ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ DHRUV64 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

- Next-generation chips: Following the success of DHRUV64, Dhanush and Dhanush+ processors are under development.

Earlier Indigenous Processors (Pre-DHRUV64)

- SHAKTI (2018, IIT Madras): Designed for strategic, space, and defence applications.

- ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਚਿਪਸ: DHRUV64 ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਨੁਸ਼ ਅਤੇ ਧਨੁਸ਼+ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ ਵਿਕਾਸ ਅਧੀਨ ਹਨ।

ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ (ਪ੍ਰੀ-DHRUV64)

- ਸ਼ਕਤੀ (2018, IIT ਮਦਰਾਸ): ਰਣਨੀਤਕ, ਪੁਲਾੜ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- AJIT (2018, IIT Bombay): Developed for industrial and robotics applications.
- VIKRAM (2025, ISRO–SCL): Intended for space use, including navigation, guidance, and mission operations, and capable of withstanding extreme space conditions.
- THEJAS64 (2025, C-DAC): Developed for industrial automation.

- AJIT (2018, IIT ਬੰਬੇ): ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਰੋਬੋਟਿਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਵਿਕਰਮ (2025, ISRO–SCL): ਪੁਲਾੜ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ, ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਕਾਰਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਪੁਲਾੜ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।
- THEJAS64 (2025, C-DAC): ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਟੋਮੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

NHAI Introduces India's First Wildlife-Safe Road on NH-45 in Madhya Pradesh / NHAI ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ NH-45 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੜਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ

'TABLE-TOP RED'

HIGHWAY FOR WILDLIFE

- Initiative: A first-of-its-kind measure by the National Highways Authority of India (NHAI) to balance road development with wildlife conservation on NH-45 in Madhya Pradesh.
- Location & ecology: The highway passes through the Nauradehi Wildlife Sanctuary and the Veerangana Durgavati Tiger Reserve, an ecologically sensitive zone.

- ਹਿਲ: ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ NH-45 'ਤੇ ਸੜਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ (NHAI) ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਪਾਅ।
- ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ: ਹਾਈਵੇ ਨੌਰਦੇਹੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੈਂਕਚੂਰੀ ਅਤੇ ਵੀਰੰਗਨਾ ਦੁਰਗਾਵਤੀ ਟਾਈਗਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ ਹੈ।

- **Objective:** To improve wildlife safety and reduce road accidents.

How the Table-Top Red Marking Works

- **Design:** Slightly raised, red-coloured chequered markings laid across the road create a table-top effect.
- **Impact:** Vehicles are forced to slow down naturally without sudden braking, unlike conventional speed breakers.

- **ਉਦੇਸ਼:** ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ।

ਟੇਬਲ-ਟੋਪ ਲਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ

- **ਡਿਜ਼ਾਈਨ:** ਸੜਕ ਦੇ ਪਾਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਉੱਚਾ, ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਚੈਕਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕ ਟੇਬਲ-ਟੋਪ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- **ਪ੍ਰਭਾਵ:** ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਸਪੀਡ ਬ੍ਰੇਕਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਚਾਨਕ ਬ੍ਰੇਕ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੌਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- **Colour choice:** Red is more eye-catching than white or yellow; the strong visual contrast and uneven texture alert drivers to a wildlife-heavy zone.
- **Coverage:** Nearly the entire 12-km forest stretch has been covered.
- **Policy link:** The initiative is part of NHAI's Green Highways programme and aligns with the Green Highways Policy, 2015, of the Ministry of Road Transport and Highways (MoRTH).

- **ਰੰਗ ਦੀ ਚੋਣ:** ਲਾਲ ਚਿੱਟੇ ਜਾਂ ਪੀਲੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੈ; ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਕੰਟ੍ਰਾਸਟ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਬਣਤਰ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ-ਭਰੀ ਜ਼ੋਨ ਵੱਲ ਸੂਚੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- **ਕਵਰੇਜ:** ਲਗਭਗ ਪੂਰੇ 12 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- **ਨੀਤੀ ਲਿੰਕ:** ਇਹ ਪਹਿਲ NHAI ਦੇ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਵੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੜਕ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਹਾਈਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ (MoRTH) ਦੀ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਵੇ ਨੀਤੀ, 2015 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

Chandrababu Naidu Unveils 'A Tale of Two States' Book / ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਨੇ 'ਏ ਟੇਲ ਆਫ਼ ਟੂ ਸਟੇਟਸ' ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ

- Andhra Pradesh Chief Minister N. Chandrababu Naidu unveiled the book 'A Tale of Two States', authored by senior journalist I. Venkata Rao.
- The book is an English translation of 'Vileenam-Vibhajana', translated by N. Anuradha.

- ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਐਨ. ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਈ. ਵੈਂਕਟ ਰਾਓ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਕਿਤਾਬ 'ਏ ਟੇਲ ਆਫ਼ ਟੂ ਸਟੇਟਸ' ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।
- ਇਹ ਕਿਤਾਬ 'ਵਿਲੀਨਮ-ਵਿਭਜਨ' ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਐਨ. ਅਨੁਰਾਧਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Innoviti Wins Hurun India Future Unicorn Award / ਇਨੋਵਿਟੀ ਨੇ ਹੁਰੂਨ ਇੰਡੀਆ ਫਿਊਚਰ ਯੂਨੀਕੋਰਨ ਅਵਾਰਡ ਜਿੱਤਿਆ

Innoviti Receives
ASK Private
**Hurun India Unicorn &
Future Unicorn Award**

Recognized for Excellence
in SaaS-Based Payment Solutions

➤ Innoviti, India's leading payments-centric retail SaaS platform, has been recognised by ASK Private Wealth and Hurun India as a Cheetah in the India Cheetah–Gazelle–Unicorn Index 2025 for excellence in SaaS-based payment solutions.

➤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੁਗਤਾਨ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚੂਨ SaaS ਪਲੇਟਫਾਰਮ, ਇਨੋਵਿਟੀ ਨੂੰ ASK ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵੈਲਥ ਅਤੇ ਹੁਰੂਨ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ SaaS-ਅਧਾਰਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਹੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਲਈ ਇੰਡੀਆ ਚੀਤਾ-ਗਜ਼ਲ-ਯੂਨੀਕੋਰਨ ਇੰਡੈਕਸ 2025 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੀਤਾ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

➤ The company offers major retail SaaS platforms such as unipay, genie, and link, serving leading retailers and merchants across India. Innoviti achieved operating profitability in May 2025 and is positioned for continued growth.

➤ ਕੰਪਨੀ ਯੂਨੀਪੇ, ਜੀਨੀ ਅਤੇ ਲਿੰਕ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਚੂਨ SaaS ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਭਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨੋਵਿਟੀ ਨੇ ਮਈ 2025 ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਨ ਮੁਨਾਫਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ।

Global Investment Risk and Resilience Index 2025/ ਗਲੋਬਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਲਚਕਤਾ ਸੂਚਕਾਂਕ 2025

- Index: Henley & Partners & AlphaGeo Global Investment Risk and Resilience Index 2025.
- Top rank: Switzerland has emerged as the world's most resilient country for investors amid geopolitical, economic, technological, and climate risks.

- ਸੂਚਕਾਂਕ: ਹੈਨਲੀ ਐਂਡ ਪਾਰਟਨਰਜ਼ ਅਤੇ ਅਲਫਾਜੀਓ ਗਲੋਬਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਲਚਕਤਾ ਸੂਚਕਾਂਕ 2025।
- ਸਿਖਰਲਾ ਦਰਜਾ: ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲਚਕੀਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਉਭਰਿਆ ਹੈ।

- Next ranks: Nordic countries—Denmark, Norway, and Sweden—ranked high due to equitable growth, strong institutions, and forward-looking social policies.
- Asia (Top 10): Singapore ranked 4th globally, recording the lowest legal and regulatory risk worldwide.

- ਅਗਲਾ ਦਰਜਾ: ਨੋਰਡਿਕ ਦੇਸ਼—ਡੈਨਮਾਰਕ, ਨਾਰਵੇ ਅਤੇ ਸਵੀਡਨ—ਬਰਾਬਰ ਵਿਕਾਸ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸਮਾਜਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਚ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।
- ਏਸ਼ੀਆ (ਸਿਖਰਲਾ 10): ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੈਂਬੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜੋਖਮ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- USA and China: The United States ranked 24th and China 37th, reflecting moderate risk levels but strong investment capacity and innovation resilience.
- India: Ranked 104th with an investment risk and resilience score of 54.42; India shows moderate resilience (49.76) but is weakened by elevated risk factors.

- ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ: ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ 24ਵੇਂ ਅਤੇ ਚੀਨ 37ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦਰਮਿਆਨੇ ਜੋਖਮ ਪੱਧਰ ਪਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਲਚਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ਭਾਰਤ: 54.42 ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਲਚਕਤਾ ਸਕੋਰ ਨਾਲ 104ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ; ਭਾਰਤ ਦਰਮਿਆਨੀ ਲਚਕਤਾ (49.76) ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉੱਚ ਜੋਖਮ ਕਾਰਕਾਂ ਕਾਰਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ।

Asia Power Index 2025 / ਏਸ਼ੀਆ ਪਾਵਰ ਇੰਡੈਕਸ 2025

- The Asia Power Index 2025 was published by the Lowy Institute in November.
- It assesses the resources and influence of countries to rank their relative power based on their ability to shape the external environment.

- ਏਸ਼ੀਆ ਪਾਵਰ ਇੰਡੈਕਸ 2025 ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਲੋਵੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਇਹ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਾਹਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਪੇਖਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਜਾ ਦੇ ਸਕਣ।

- The index covers not only Asian countries but also extends north to Russia and into the Pacific, including Australia, New Zealand, and the United States.
- The United States continues to be the leading power in Asia, followed by China.

- ਇਹ ਸੂਚਕਾਂਕ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
- ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਹੈ।

- Russia, ranked fourth, has re-emerged as a significant power in Asia.

India's Rank

- India retained its position at third place in 2025, having surpassed Japan in the previous year.

- ਚੌਥੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰੂਸ, ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਭਰਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਦਰਜਾ

- ਭਾਰਤ ਨੇ 2025 ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦਿੱਤਾ।

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

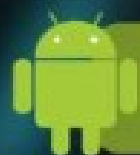

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

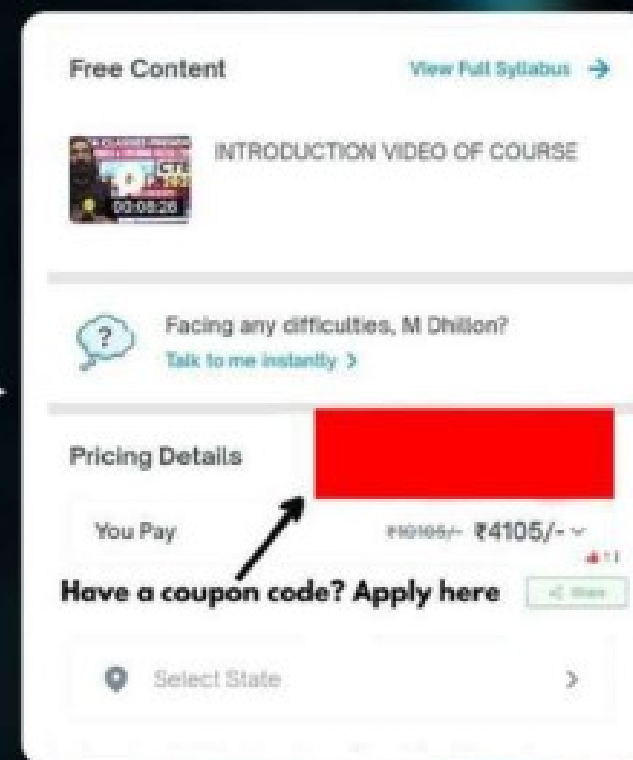
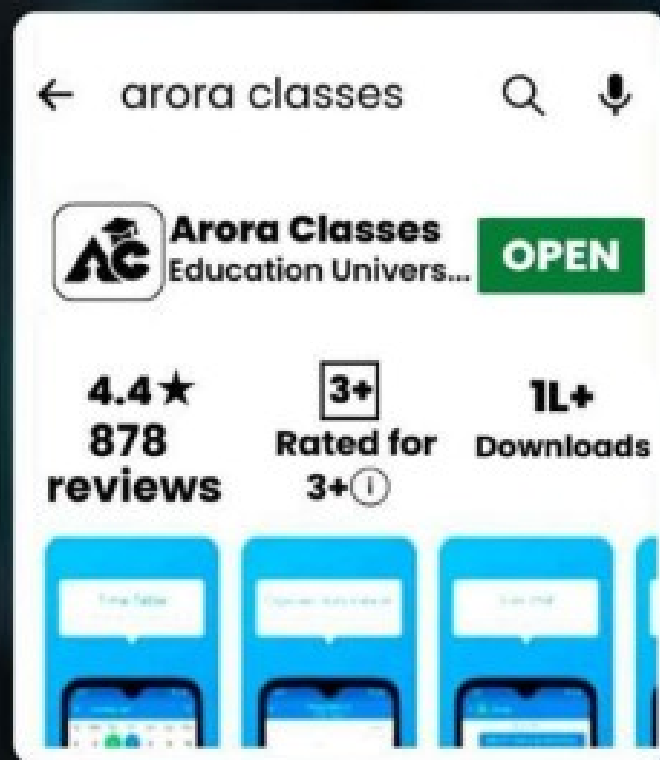

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

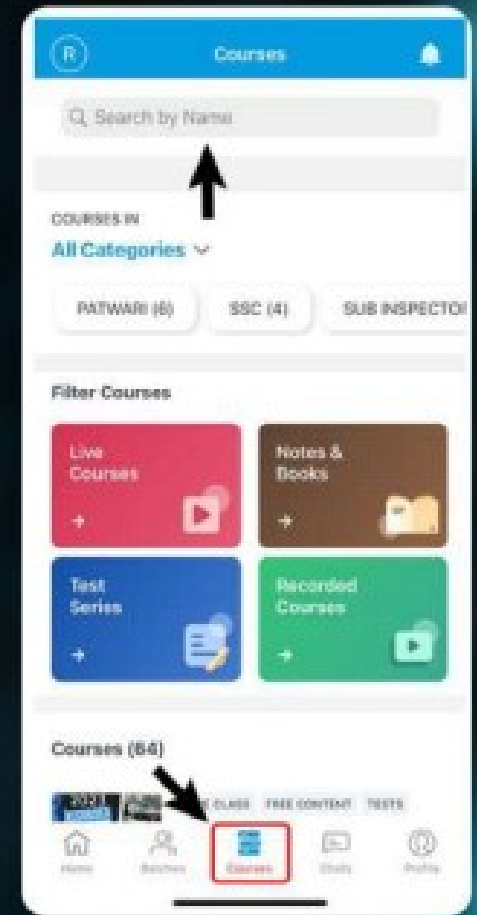
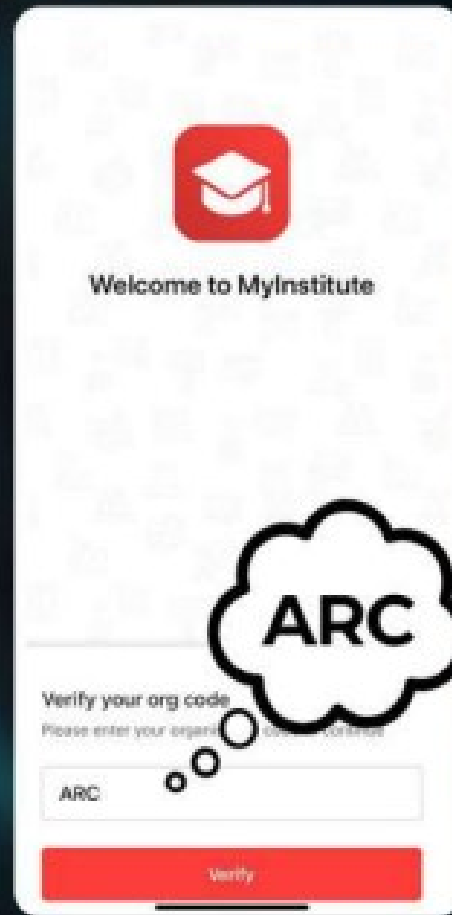
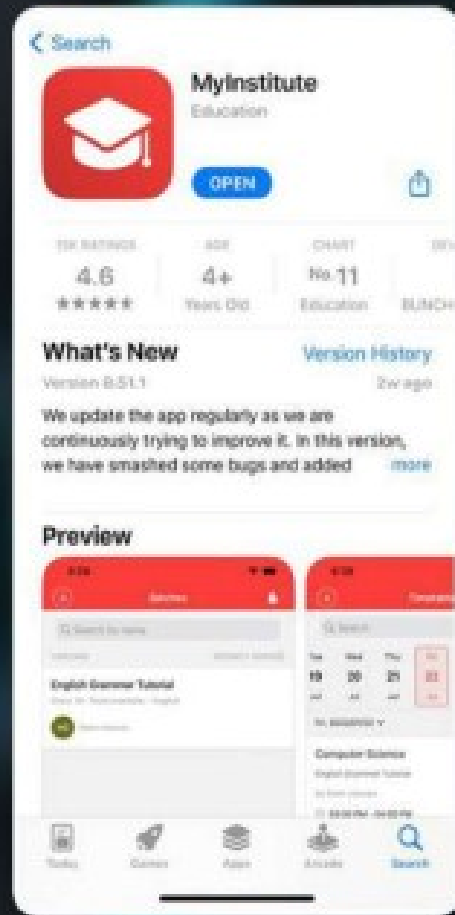

FOR ANDROID USERS

FOR IPHONE USERS

Current

Dec.19

2025

AFFAIRS

With **Static G.K+Mcq's**

PSSSB

PUNJAB POLICE

PPSC

SSC

UPSC

RAILWAY

BANKING

NTPC

EPFO

LIVE

8:00 AM

DAVINDER SIDHU SIR

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

**18 December – Minorities Rights Day in India/ 18 ਦਸੰਬਰ –
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ**

***MINORITIES
RIGHTS DAY***

➤ **Minorities Rights Day** is observed every year on **18 December** to mark the **adoption of the United Nations Declaration on the Rights of Persons Belonging to National or Ethnic, Religious, and Linguistic Minorities** in 1992.

➤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ ਹਰ ਸਾਲ 18 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ 1992 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਨਸਲੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

➤ In India, the day is **observed by the National Commission for Minorities**, highlighting the **need for religious harmony, mutual respect, and greater understanding** among all minority communities.

➤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਿਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ, ਆਪਸੀ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

18 December – International Migrants Day/ 18 ਦਸੰਬਰ – ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਦਿਵਸ

2025 Theme: My Great
Story: Cultures and
Development
2025 ਥੀਮ: ਮੇਰੀ ਮਹਾਨ
ਕਹਾਣੀ: ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ
ਵਿਕਾਸ

- International Migrants Day is observed on **18 December every year.**
- **Establishment:** It was created by the United Nations in 2000 to **raise awareness about the rights of migrants.**
- **International Convention:** The UN's 1990 Convention on the Rights of Migrant Workers came into force in 2003.

- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਦਿਵਸ ਹਰ ਸਾਲ 18 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਸਥਾਪਨਾ: ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੁਆਰਾ 2000 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ: ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ 1990 ਦਾ ਸੰਮੇਲਨ 2003 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ।

FIFA Best Football Awards 2025/ ਫੀਫਾ ਸਰਵੋਤਮ ਫੁੱਟਬਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025

- The Best **FIFA Football Awards 2025** were presented at the **Fairmont Katara Hall** in **Doha, Qatar**.
- **Ballon d'Or** winners **Ousmane Dembélé** and **Aitana Bonmatí** claimed the top honours, receiving **The Best FIFA Men's Player** and **The Best FIFA Women's Player** awards, respectively.

- ਸਰਵੋਤਮ ਫੀਫਾ ਫੁੱਟਬਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025 ਦੇਹਾ, ਕਤਰ ਦੇ ਫੇਅਰਮੌਂਟ ਕਟਾਰਾ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ।- ਬੈਲਨ ਡੀ'ਓਰ ਜੇਤੂਆਂ ਓਸਮਾਨੇ ਡੇਂਬੇਲੇ ਅਤੇ ਐਟਾਨਾ ਬੋਨਮਾਟੀ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸਰਵੋਤਮ ਫੀਫਾ ਪੁਰਸ਼ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਫੀਫਾ ਮਹਿਲਾ ਖਿਡਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

- FIFA or the Federation Internationale de Football Association is the highest governing body of football in the world.
- FIFA is a non-profit organisation.
- It is **headquartered in Zurich**.

- ਫੀਫਾ ਜਾਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਇੰਟਰਨੇਸ਼ਨਲ ਡੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟਬਾਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ।
- ਫੀਫਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਸੰਸਥਾ ਹੈ।
- ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ **ਜ਼ਿਊਰਿਖ** ਵਿੱਚ ਹੈ।

Oscars 2026: Neeraj Ghaywan's 'Homebound' Shortlisted in the Best International Feature Film Category / ਆਸਕਰ 2026: ਨੀਰਜ ਘੋਵਾਨ ਦੀ 'ਹੋਮਬਾਉਂਡ' ਨੂੰ ਸਰਵੋਤਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

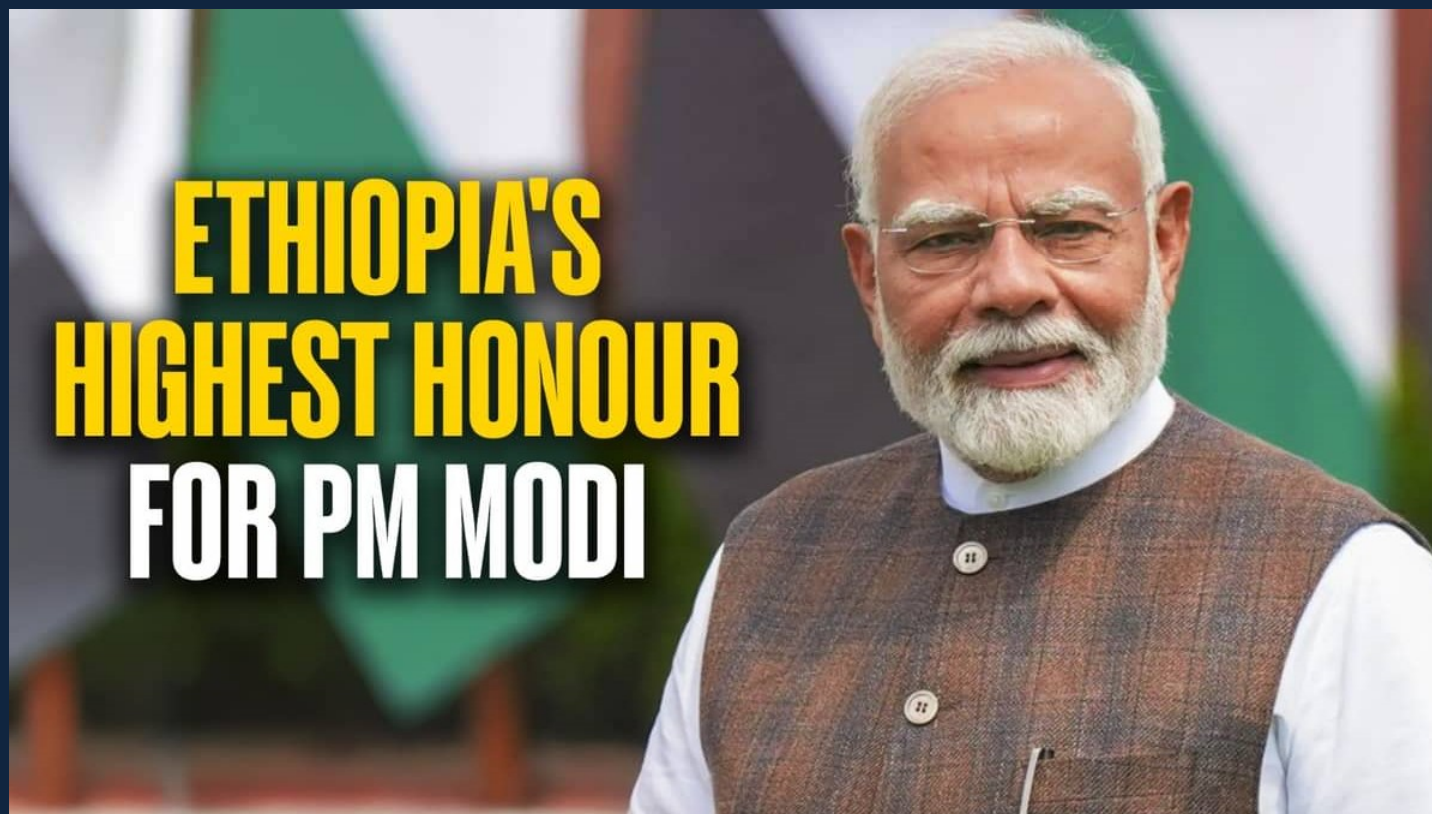
➤ **Neeraj Ghaywan's** directorial film '**Homebound**' has been shortlisted and has advanced to the next round of **voting in the International Feature Film category** for the upcoming 98th Academy Awards.

➤ ਨੀਰਜ ਘੋਵਾਨ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਫਿਲਮ 'ਹੋਮਬਾਊਂਡ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 98ਵੇਂ ਅਕੈਡਮੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ।

➤ **'Homebound', starring Ishaan Khatter and Vishal Jethwa**, has been selected among the 15 films that have become eligible for the final nominations in the International Feature Film category at the Oscars 2026.

➤ ਈਸ਼ਾਨ ਖੱਟਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜੇਠਵਾ ਅਭਿਨੀਤ 'ਹੋਮਬਾਊਂਡ' ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 15 ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਸਕਰ 2026 ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣੀਆਂ ਹਨ।

PM Modi Conferred with Ethiopia's Highest Honour by PM Abiy Ahmed/ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਬੀ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

➤ Prime Minister Narendra Modi was conferred with Ethiopia's highest award, **'The Great Honour Nishan of Ethiopia'**, by his Ethiopian counterpart Prime Minister Abiy Ahmed Ali.

➤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਹਮਰੁਤਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਬੀ ਅਹਿਮਦ ਅਲੀ ਨੇ ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ, 'ਇਥੋਪੀਆ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

- The honour was bestowed for his exceptional contribution to strengthening the India–Ethiopia partnership and for his visionary leadership.
- Prime Minister Modi is the first global head of state or head of government to receive this prestigious award.

- ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਭਾਰਤ-ਇਥੋਪੀਆ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਇਸ ਵੱਕਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਰਾਜ ਮੁਖੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਮੁਖੀ ਹਨ।

RPCAU Honoured for Nation-Building Initiatives \\ RPCAU ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

- Rajendra Prasad Central Agricultural University (RPCAU), Pusa, has received national recognition for its sustained contribution to promoting patriotism and nation-building through co-curricular activities.
- RPCAU is located in Pusa, Bihar.

- ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (RPCAU), ਪੂਸਾ, ਨੂੰ ਸੰਹਿ-ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।
- RPCAU ਪੂਸਾ, ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।

- The university was conferred the award for “best contribution in nationality, patriotism, and nation-building through co-curricular activities.”
- The recognition was jointly instituted by Veterans India, in collaboration with the All India Council for Technical Education (AICTE), the National Board of Accreditation (NBA), and the Association of Indian Universities (AIU).

- ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ "ਸਹਿ-ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀਅਤਾ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਯੋਗਦਾਨ" ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਵੈਟਰਨਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੇਂਸਲ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (AICTE), ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਐਕ੍ਰੀਡੇਸ਼ਨ (NBA), ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਅਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ (AIU) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

Italian Cuisine Becomes First UNESCO-Recognised National Food Tradition / ਇਤਾਲਵੀ ਪਕਵਾਨ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਹਿਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭੋਜਨ ਪਰੰਪਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ

➤ Italy has officially become the first country whose entire national cuisine has been recognised by UNESCO as Intangible Cultural Heritage.

➤ ਇਟਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਪੂਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਕਵਾਨ ਨੂੰ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

- The recognition covers iconic Italian dishes such as pizza, spaghetti, and lasagna.
- The decision was taken by the UNESCO Intergovernmental Committee during its 20th session held in New Delhi.

- ਇਸ ਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਪੀਜ਼ਾ, ਸਪੈਗੇਟੀ ਅਤੇ ਲਾਸਗਨਾ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਇਤਾਲਵੀ ਪਕਵਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
- ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਯੂਨੈਸਕੋ ਅੰਤਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਆਪਣੇ 20ਵੇਂ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਲਿਆ ਗਿਆ।

Indian Navy Commissions Second MH-60R Helicopter Squadron INAS 335 at INS Hansa, Goa / ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੇ ਗੋਆ ਦੇ ਆਈਐਨਐਸ ਹੰਸਾ ਵਿਖੇ ਦੂਜਾ MH-60R ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਸਕੁਐਡਰਨ INAS 335 ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੀਤਾ

Indian Navy Commissions INAS 335 'Ospreys' with MH-60R Helicopters at INS Hansa

➤ The MH-60R is the world's most advanced maritime helicopter and serves as the U.S. Navy's primary anti-submarine and surface warfare helicopter, specially designed for all aspects of land and maritime operations.

➤ MH-60R ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਨਤ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਂਟੀ-ਪਣਡੁੱਬੀ ਅਤੇ ਸਤਹੀ ਯੁੱਧ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- It is manufactured by U.S. defence major Lockheed Martin and is an all-weather helicopter.
- Indian Navy induction: A total of 24 MH-60R helicopters were ordered in 2020 for ₹14,000+ crore; deliveries began in 2022 and are scheduled for completion by 2025.

- ਇਹ ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋਕਹੀਡ ਮਾਰਟਿਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਰ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਹੈ।
- ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ: 2020 ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 24 MH-60R ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ₹14,000+ ਕਰੋੜ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਡਿਲੀਵਰੀ 2022 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ 2025 ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਤਹਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

- Crew & capacity: 3-4 flight crew along with 5 passengers.
- Performance: Maximum speed of 267 km/h and a range of 454 km.
- Weapons: Equipped with torpedoes, air-to-ground missiles, rockets, and crew-served guns.

- ਚਾਲਕ ਦਲ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ: 5 ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ 3-4 ਫਲਾਈਟ ਕਰੂ।
- ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ: 267 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਤੀ ਅਤੇ 454 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਰੇਂਜ।
- ਹਥਿਆਰ: ਟਾਰਪੀਡੋ, ਹਵਾ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ, ਰਾਕੇਟਾਂ, ਅਤੇ ਚਾਲਕ ਦਲ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ।

AH-64E Apache Attack Helicopters Received by India/ ਭਾਰਤ ਨੂੰ AH-64E ਅਪਾਚੇ ਅਟੈਕ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਮਿਲੇ

➤ The Indian Army has recently received the final batch of three AH-64E Apache attack helicopters from the United States, completing its six-unit fleet at the 451 Army Aviation Squadron based in Jodhpur, Rajasthan.

➤ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਤਿੰਨ AH-64E ਅਪਾਚੇ ਅਟੈਕ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਦਾ ਆਖਰੀ ਬੈਚ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਜੋਧਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 451 ਆਰਮੀ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਸਕੁਐਡਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਛੇ-ਯੂਨਿਟ ਫਲੀਟ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

About AH-64E Apache Attack Helicopter (Apache Guardian)

- The AH-64E Apache Guardian is the world's most advanced multi-role combat helicopter.
- It is widely used for advanced reconnaissance, precision strikes, and close air support missions across the globe.
- Country of origin: United States | Manufacturer: Boeing.
- Other purchasers: India, Egypt, Greece, Indonesia, Israel, Japan, South Korea, Kuwait, Netherlands, Qatar, Saudi Arabia, Singapore, UAE, and the UK.

AH-64E ਅਪਾਚੇ ਅਟੈਕ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ (ਅਪਾਚੇ ਗਾਰਡੀਅਨ) ਬਾਰੇ

- AH-64E ਅਪਾਚੇ ਗਾਰਡੀਅਨ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਨਤ ਮਲਟੀ-ਰੋਲ ਲੜਾਕੂ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਹੈ।
- ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਉੱਨਤ ਖੋਜ, ਸੁੱਧਤਾ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹਵਾਈ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਮੂਲ ਦੇਸ਼: ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ | ਨਿਰਮਾਤਾ: ਬੋਇੰਗ।
- ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰ: ਭਾਰਤ, ਮਿਸਰ, ਗ੍ਰੀਸ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਜਾਪਾਨ, ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ, ਕੁਵੈਤ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ, ਕਤਰ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਯੂਏਈ ਅਤੇ ਯੂਕੇ।

Indian Army Contingent Departs for India-UAE Joint Military Exercise DESERT CYCLONE 2025 / ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀ ਟੁਕੜੀ ਭਾਰਤ-ਯੂਏਈ ਸੰਯੁਕਤ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸ ਡੇਜ਼ਰਟ ਸਾਈਕਲੋਨ 2025 ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ

- An Indian Army contingent has departed for the United Arab Emirates (UAE) to participate in the second edition of the India-UAE Joint Military Exercise DESERT CYCLONE-II, scheduled to be conducted at Abu Dhabi, UAE, from 18 to 30 December 2025.
- The Indian contingent comprises 45 personnel, primarily from a battalion of The Mechanised Infantry Regiment.

- ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀ ਇੱਕ ਟੁਕੜੀ 18 ਤੋਂ 30 ਦਸੰਬਰ 2025 ਤੱਕ ਅਬੂ ਧਾਬੀ, ਯੂਏਈ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ-ਯੂਏਈ ਸੰਯੁਕਤ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸ ਡੇਜ਼ਰਟ ਸਾਈਕਲੋਨ-II ਦੇ ਦੂਜੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ (ਯੂਏਈ) ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।
- ਭਾਰਤੀ ਟੁਕੜੀ ਵਿੱਚ 45 ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦ ਮਕੈਨਾਈਜ਼ਡ ਇਨਫੈਂਟਰੀ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੀ ਇੱਕ ਬਟਾਲੀਅਨ ਤੋਂ।

- The UAE Land Forces contingent will be represented by the 53 Mechanised Infantry Battalion.
- The inaugural edition of the joint military exercise “Desert Cyclone” was held in 2024.

- ਯੂਏਏ ਲੈਂਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟੁਕੜੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 53 ਮਕੈਨਾਈਜ਼ਡ ਇਨਫੈਂਟਰੀ ਬਟਾਲੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਸੰਯੁਕਤ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸ "ਡੇਜ਼ਰਟ ਸਾਈਕਲੋਨ" ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਐਡੀਸ਼ਨ 2024 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

➤ Exercise 'Zayed Talwar' is a bilateral naval maritime partnership exercise with the UAE Navy, aimed at enhancing interoperability and synergy between the Indian Navy and the UAE Navy.

➤ ਅਭਿਆਸ 'ਜਾਯਦ ਤਲਵਾਰ' ਯੂਏਈ ਨੇਵੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੁਵੱਲੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਅਭਿਆਸ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਯੂਏਈ ਨੇਵੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।

Sai Jadhav Makes History at Indian Military Academy/ ਸਾਈ ਜਾਧਵ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਮਿਲਟਰੀ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ

**After 93 years, Sai Jadhav
makes history as first
woman officer to graduate
from IMA**

- At just 23 years of age, Sai Jadhav has created history by becoming the first woman officer to graduate from the Indian Military Academy (IMA), Dehradun.
- Her commissioning marks the end of a 93-year-old tradition in which only men passed out from one of India's most prestigious military institutions.
- The Indian Military Academy (IMA) was established in 1932 and is located in Dehradun.

- ਸਿਰਫ਼ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਈ ਜਾਧਵ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਮਿਲਟਰੀ ਅਕੈਡਮੀ (IMA), ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਹੈ।
- ਉਸਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨਿੰਗ 93 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਅੰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਕਾਰੀ ਫੌਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਮਰਦ ਹੀ ਪਾਸ ਆਊਟ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।
- ਇੰਡੀਅਨ ਮਿਲਟਰੀ ਅਕੈਡਮੀ (IMA) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1932 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।

Ekam AI and SAMBHAV Showcased by Indian Army / ਏਕਮ ਏਆਈ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ

- The Indian Army showcased a wide range of homegrown technologies, including Ekam AI and the SAMBHAV project, during the Vijay Diwas celebrations.

About Ekam AI

- Ekam AI is a fully indigenous and secure artificial intelligence platform designed for sensitive environments.

- ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਵਿਜੇ ਦਿਵਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਏਕਮ ਏਆਈ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਮੇਤ ਘਰੇਲੂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਏਕਮ ਏਆਈ ਬਾਰੇ

- ਏਕਮ ਏਆਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਵਾਤਾਵਰਣਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

➤ Features of Ekam AI

- It enables users to analyse information, manage documents, and support decision-making without dependence on foreign software or external cloud systems.

➤ ਏਕਮ ਏਆਈ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

- ਇਹ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੌਫਟਵੇਅਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਕਲਾਉਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

About SAMBHAV

- SAMBHAV is a portable communication system that provides mobile connectivity using satellite support.
- Features: The system can be rapidly deployed in remote or disaster-affected areas, improving communication for both soldiers and civilians.

ਸੰਭਾਵ ਬਾਰੇ

- ਸੰਭਾਵ ਇੱਕ ਪੋਰਟੇਬਲ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮੋਬਾਈਲ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ: ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਜਾਂ ਘਾਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੈਨਿਕਾਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

AFMS Launches India's First AI-Driven Community Screening Programme for Diabetic Retinopathy / AFMS ਨੇ ਡਾਇਬੀਟਿਕ ਰੈਟੀਨੋਪੈਥੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ AI-ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ

- The Armed Forces Medical Services (AFMS) has launched India's first AI-driven community screening programme for Diabetic Retinopathy (DR).
- The initiative uses MadhuNetrAI, an AI-based platform, to enable early detection and referral of diabetic eye disease at the community level.

- ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (AFMS) ਨੇ ਡਾਇਬੀਟਿਕ ਰੈਟੀਨੋਪੈਥੀ (DR) ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ AI-ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਮਧੁਨੇਤਰਾਈ, ਇੱਕ AI-ਅਧਾਰਤ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਰੈਫਰਲ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

➤ The programme aims to ensure early detection and timely referral of diabetic retinopathy, generate real-time national data on its prevalence and geographic distribution, and reduce preventable diabetes-related blindness through scalable screening.

➤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਡਾਇਬੀਟਿਕ ਰੈਟੀਨੋਪੈਥੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰੈਫਰਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵੰਡ 'ਤੇ ਅਸਲ-ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡੇਟਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਸਕੇਲੇਬਲ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਥਾਮਯੋਗ ਸ਼ੂਗਰ-ਸਬੰਧਤ ਅੰਨ੍ਹੇਪਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।

Sikkim Opens Cho La and Dok La for Border Tourism / ਸਿੱਕਿਮ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਚੋ ਲਾ ਅਤੇ ਡੋਕ ਲਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ

➤ The Sikkim Chief Minister inaugurated key tourist destinations Cho La and Dok La on the India-China border under the Bharat Rannbhoomi Darshan initiative, aimed at promoting battlefield tourism.

➤ ਸਿੱਕਿਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਰਣਭੂਮੀ ਦਰਸ਼ਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਸੈਲਾਨੀ ਸਥਾਨ ਚੋ ਲਾ ਅਤੇ ਡੋਕ ਲਾ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜੰਗੀ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

- The initiative is part of the Vibrant Village Programme, which seeks to:
- Strengthen border area tourism.
- Create livelihood opportunities for local communities through regulated tourism activities.
- Promote awareness of military valour, sacrifices, and patriotism among visitors.

- ਇਹ ਪਹਿਲ ਵਾਈਬ੍ਰੈਂਟ ਵਿਲੇਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼:
- ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ।▪ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
- ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਬਹਾਦਰੀ, ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।

Geographical and Historical Significance

- Dok La is located 68 km east of Gangtok, at an altitude of 13,780 feet, on a plateau at the tri-junction of Bhutan, China, and India.

ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਵ

- ਡੋਕ ਲਾ ਗਾਂਗਟੋਕ ਤੋਂ 68 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ, 13,780 ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ, ਭੂਟਾਨ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤਿਕੋਣੀ ਜੰਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਠਾਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।

University of Patanjali Named First Yoga–Ayurveda Cluster Centre / ਪਤੰਜਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਯੋਗ-ਆਯੁਰਵੇਦ ਕਲੱਸਟਰ ਸੈਂਟਰ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

➤ The University of Patanjali has been officially designated as the country's first Yoga and Ayurveda-based Cluster Centre under the Gyan Bharatam Mission of the Ministry of Culture.

➤ ਪਤੰਜਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਗਿਆਨ ਭਾਰਤਮ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਆਯੁਰਵੇਦ-ਅਧਾਰਤ ਕਲੱਸਟਰ ਸੈਂਟਰ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- The university has digitised over 42 lakh manuscript pages.
- Cluster Centres are tasked with mentoring multiple institutions for knowledge preservation.

- ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ 42 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਕਲੱਸਟਰ ਸੈਂਟਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

India-Jordan Joint Statement (2025) / ਭਾਰਤ-ਜਾਰਡਨ ਸੰਯੁਕਤ ਬਿਆਨ (2025)

- The Prime Minister of India's visit to Jordan marked 75 years of India-Jordan diplomatic relations, culminating in a joint statement outlining a roadmap for deeper bilateral cooperation.
- **Political cooperation:** Commitment to sustained high-level engagements, regular political consultations, and joint working groups; the next round to be held in New Delhi.

- ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਜਾਰਡਨ ਫੇਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਜਾਰਡਨ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੇ ਦੁਵੱਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਡਮੈਪ ਦੀ ਰੁਪਰੇਖਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
- ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਹਿਯੋਗ: ਨਿਰੰਤਰ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਰੁਝੜਵਿਆਂ, ਨਿਯਮਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕਾਰਜ ਸਮੂਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ; ਅਗਲਾ ਦੌਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Trade and economy:** Bilateral trade at \$X billion (2024); India is Jordan's 3rd-largest trading partner; decision to convene the 11th Trade & Economic Joint Committee (2026).
- **Connectivity and logistics:** Emphasis on leveraging Jordan's strategic transit infrastructure to enhance regional and private-sector collaboration.

- ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ: ਦੁਵੱਲਾ ਵਪਾਰ \$X ਬਿਲੀਅਨ (2024); ਭਾਰਤ ਜਾਰਡਨ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ; 11ਵੀਂ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ (2026) ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।
- ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਅਤੇ ਲੋਜਿਸਟਿਕਸ: ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ-ਖੇਤਰ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰਡਨ ਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ।

- **Digital & technology partnership:** Letter of Intent to share India's Digital Public Infrastructure (DPI) experience; expansion of the India-Jordan IT Centre of Excellence in Amman.
- **Health & agriculture:** Cooperation in telemedicine, health training, and fertiliser/phosphate sectors.

- ਡਿਜੀਟਲ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ: ਭਾਰਤ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ (DPI) ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਪੱਤਰ; ਅੰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ-ਜਾਰਡਨ ਆਈਟੀ ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ।
- ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ: ਟੈਲੀਮੈਡੀਸਨ, ਸਿਹਤ ਸਿਖਲਾਈ, ਅਤੇ ਖਾਦ/ਫਾਸਫੇਟ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ।

- **Water & green initiatives:** MoUs on water management and renewable energy.
- **Cultural & people-to-people ties:** Cultural Exchange Programme (2025–2029) and Petra–Ellora twinning to boost heritage cooperation and tourism.

- ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹਰੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ: ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ।
- ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ: ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (2025–2029) ਅਤੇ ਪੇਟਰਾ-ਏਲੋਰਾ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜੁੜਵਾਂ।

Shikhar Dhawan's Autobiography Unveils 'The One: Cricket, My Life and More' / ਸ਼ਿਖਰ ਧਵਨ ਦੀ ਆਤਮਕਥਾ 'ਦ ਵਨ: ਕ੍ਰਿਕਟ, ਮਾਈ ਲਾਈਫ ਐਂਡ ਮੋਰ' ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

- The book is the autobiography of Indian cricket icon Shikhar Dhawan.
- HarperCollins Publishers India, in collaboration with BMW Deutsche Motoren, marked a landmark moment in Indian publishing with the grand launch of The One: Cricket, My Life and More.

- ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਆਈਕਨ ਸ਼ਿਖਰ ਧਵਨ ਦੀ ਆਤਮਕਥਾ ਹੈ।
- ਹਾਰਪਰਕੋਲਿਨਜ਼ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਇੰਡੀਆ, BMW ਡਯੂਸ਼ ਮੋਟਰਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ, 'ਦ ਵਨ: ਕ੍ਰਿਕਟ, ਮਾਈ ਲਾਈਫ ਐਂਡ ਮੋਰ' ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਲਾਂਚ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਲ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

GS Delhi Aces Win Maiden Tennis Premier League Title 2025' / ਜੀਐਸ ਦਿੱਲੀ ਏਸੇਸ ਨੇ 2025 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਟੈਨਿਸ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਲੀਗ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਿਆ

- The **seventh season** of the **Tennis Premier League** concluded with **GS Delhi Aces** lifting **their first-ever title**.
- The final of the **seventh season** was held at **the Gujarat University Tennis Stadium**.

- ਟੈਨਿਸ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਲੀਗ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਸੀਜ਼ਨ ਜੀਐਸ ਦਿੱਲੀ ਏਸੇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਣ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ।
- ਸੱਤਵੇਂ ਸੀਜ਼ਨ ਦਾ ਫਾਈਨਲ ਗੁਜਰਾਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਨਿਸ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

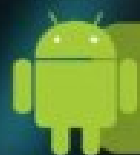
**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

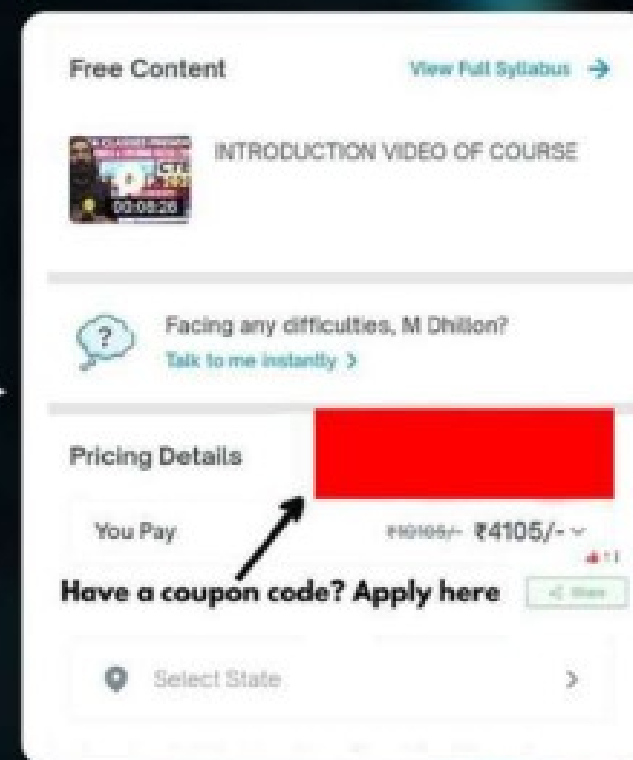
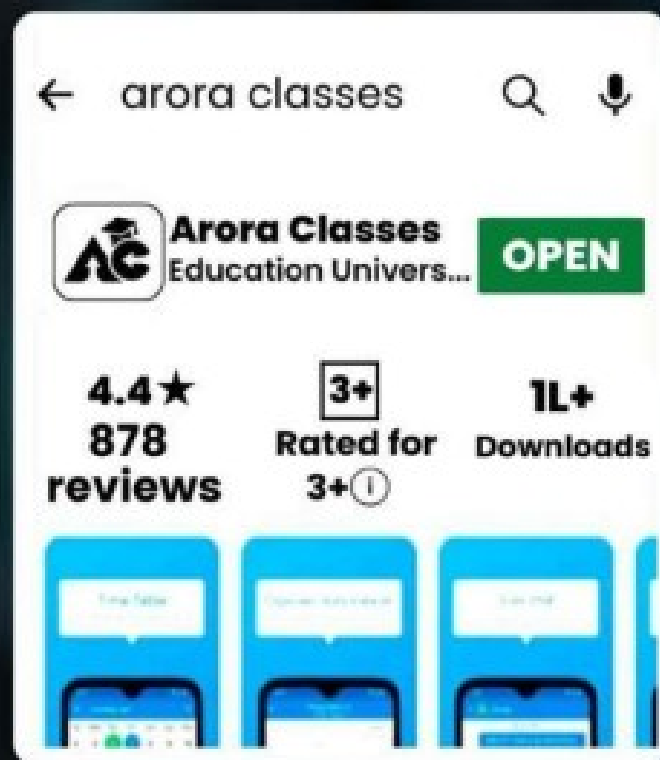
CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

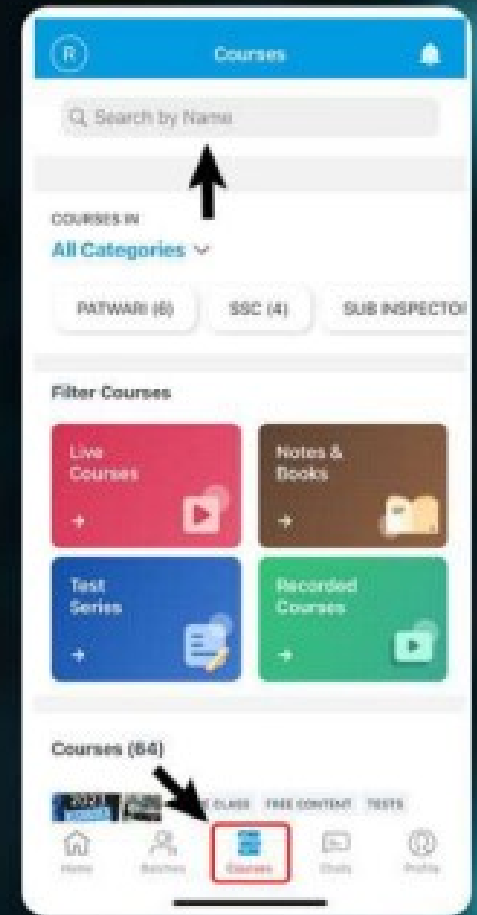
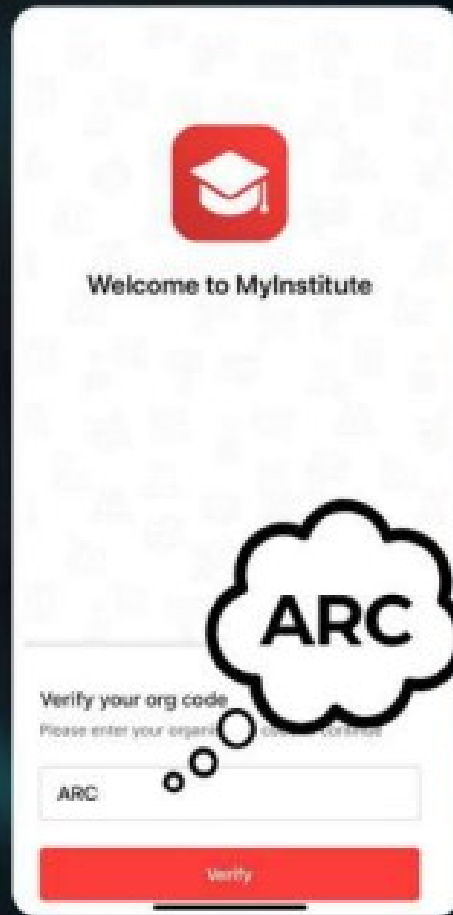
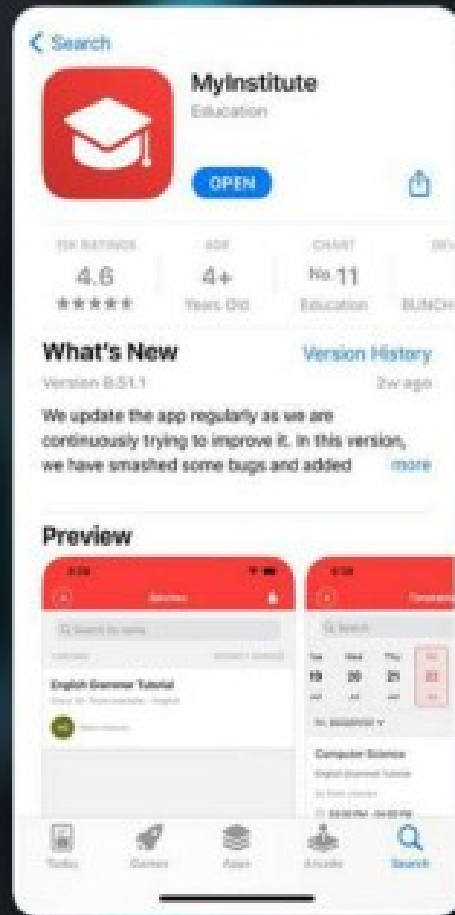

FOR ANDROID USERS

FOR IPHONE USERS

Current

Dec 20

2025

AFFAIRS

With **Static G.K+Mcq's**

PSSSB

PUNJAB POLICE

PPSC

SSC

UPSC

RAILWAY

BANKING

NTPC

EPFO

LIVE

8:00 AM

DAVINDER SIDHU SIR

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

Govt Extends Tenure of SBI MD Ashwini Kumar Tewari by Two Years/ ਸਰਕਾਰ ਨੇ SBI ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੋ ਸਾਲ ਵਧਾਇਆ

- The Centre has approved the extension of tenure of State Bank of India (SBI) Managing Director Ashwini Kumar Tewari till 31 December 2027.

State Bank of India (SBI)

- Establishment: The Bank of Calcutta was established in Calcutta on 2 June 1806.

- ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (SBI) ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੂੰ 31 ਦਸੰਬਰ 2027 ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (SBI)

- ਸਥਾਪਨਾ: ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕਲਕੱਤਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 2 ਜੂਨ 1806 ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

- In 1921, the Bank of Bengal merged with the Bank of Bombay and the Bank of Madras to form the Imperial Bank of India.
- **Formation of SBI (1955):** On 1 July 1955, the Imperial Bank of India was nationalised and reconstituted as the State Bank of India under the State Bank of India Act, 1955.

- 1921 ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਆਫ ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਆਫ ਬੰਬੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਆਫ ਮਦਰਾਸ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।
- **SBI ਦਾ ਗਠਨ (1955):** 1 ਜੁਲਾਈ 1955 ਨੂੰ, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

U.S. Senate Confirms Private Astronaut, Musk Ally
Jared Isaacman as NASA Chief/ ਯੂਐਸ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਨਿੱਜੀ
ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ, ਮਸਕ ਐਲੀ ਜੇਰੇਡ ਇਸਾਕਮੈਨ ਨੂੰ ਨਾਸਾ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ
ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ

- The U.S. Senate has confirmed billionaire private astronaut Jared Isaacman to become President Donald Trump's NASA Administrator.
- A strong advocate of Mars missions and a former associate of SpaceX CEO Elon Musk, Jared Isaacman becomes the 15th leader of NASA.

- ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਅਰਬਪਤੀ ਨਿੱਜੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਜੇਰੇਡ ਇਸਾਕਮੈਨ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਨਾਸਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬਣਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।
- ਮੰਗਲ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਕੀਲ ਅਤੇ SpaceX CEO ਐਲੋਨ ਮਸਕ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਸਹਿਯੋਗੀ, ਜੇਰੇਡ ਇਸਾਕਮੈਨ NASA ਦਾ 15ਵਾਂ ਆਗੂ ਬਣਿਆ।

**Sculptor Ram Sutar, Designer of Statue of Unity,
Passes Away/ ਸਟੈਚੂ ਆਫ ਯੂਨਿਟੀ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ, ਮੂਰਤੀਕਾਰ
ਰਾਮ ਸੁਤਾਰ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ**

- Renowned sculptor Ram Sutar, best known for designing the world's tallest statue — the Statue of Unity in Gujarat, has passed away.
- He was 100 years old and was suffering from age-related illnesses.

- ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਮੂਰਤੀ - ਸਟੈਚੂ ਆਫ ਯੂਨਿਟੀ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੂਰਤੀਕਾਰ ਰਾਮ ਸੁਤਾਰ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਉਹ 100 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਮਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸਨ।

- He was born on 19 February 1925 in a humble family in Gondur village, under the Dhule district of present-day Maharashtra.
- Ram Sutar was a gold medallist from the JJ School of Art and Architecture, Mumbai.

- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 19 ਫਰਵਰੀ 1925 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਧੁਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਗੋਂਡੂਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਮਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।
- ਰਾਮ ਸੁਤਾਰ ਜੇਜੇ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਆਰਟ ਐਂਡ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ, ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਸਨ।

His Creations

- The iconic statues of Mahatma Gandhi in a seated meditative pose and Chhatrapati Shivaji Maharaj riding a horse at the Parliament premises.
- The Statue of Unity, which honours Sardar Vallabhbhai Patel, the country's first Deputy Prime Minister and Home Minister.

- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ
- ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਬੈਠੀ ਧਿਆਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਛਤਰਪਤੀ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਮਹਾਰਾਜ।
- ਸਟੈਚੂ ਆਫ ਯੂਨਿਟੀ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

- Ram Sutar was honoured with the Padma Shri (1999) and the Padma Bhushan (2016).
- Recently, he was conferred with the Maharashtra Bhushan Puraskar, the highest civilian award of the state.

- ਰਾਮ ਸੁਤਾਰ ਨੂੰ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ (1999) ਅਤੇ ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਣ (2016) ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਨਾਗਰਿਕ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਭੂਸ਼ਣ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

**Pulitzer Prize-Winning Reporter Peter Arnett Dies at 91/
ਪੁਲਿਤਜ਼ਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਰਿਪੋਰਟਰ ਪੀਟਰ ਆਰਨੇਟ ਦਾ 91 ਸਾਲ ਦੀ
ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਦੇਹਾਂਤ**

➤ Peter Arnett, the Pulitzer Prize-winning journalist who spent decades braving bullets and bombs to deliver eyewitness war reporting—from the rice paddies of Vietnam to the deserts of Iraq—has passed away.

➤ ਪੁਲਿਤਜ਼ਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪੀਟਰ ਆਰਨੇਟ, ਜਿਸਨੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਬੰਬਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਕੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਚੈਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਰਾਕ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਤੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕੀਤੀ - ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

- He was 91 years old.
- Arnett received the 1966 Pulitzer Prize for International Reporting for his coverage of the Vietnam War with The Associated Press.

- ਉਹ 91 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ।
- ਆਰਨੇਟ ਨੂੰ ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਵੀਅਤਨਾਮ ਯੁੱਧ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਲਈ 1966 ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਲਈ ਪੁਲਿਤਜ਼ਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ।

**India Tops Global Doping Violations for Third Straight Year/
ਭਾਰਤ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਗਲੋਬਲ ਡੋਪਿੰਗ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੈ।**

- The World Anti-Doping Agency (WADA) released its annual report for 2024, which revealed that 260 Indian athletes tested positive for prohibited performance-enhancing drugs last year.
- In comparison, no other country worldwide recorded doping violations in triple digits.

- ਵਿਸ਼ਵ ਡੋਪਿੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਏਜੰਸੀ (ਵਾਡਾ) ਨੇ 2024 ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 260 ਭਾਰਤੀ ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੇ ਵਰਜਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਸੀ।
- ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਡੋਪਿੰਗ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ।

- With a positivity ratio of 3.6%, India ranked among the highest in the world.
- WADA data further indicates that nearly one in every five Indian athletes tested by the national anti-doping agency during competitions returned a positive result.

- 3.6% ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ।
- ਵਾਡਾ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਅੱਗੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡੋਪਿੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਪੰਜ ਭਾਰਤੀ ਐਥਲੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਨੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜਾ ਦਿੱਤਾ।

➤ Additionally, five countries—apart from China—conducted more rigorous testing than India: Germany (15,081 tests; 54 positives), France (11,744 tests; 91 positives), Russia (10,514 tests; 76 positives), Italy (9,304 tests; 85 positives), and the United Kingdom (8,273 tests; 30 positives).

➤ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੰਜ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ - ਚੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ - ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤ ਟੈਸਟਿੰਗ ਕੀਤੀ: ਜਰਮਨੀ (15,081 ਟੈਸਟ; 54 ਸਕਾਰਾਤਮਕ), ਫਰਾਂਸ (11,744 ਟੈਸਟ; 91 ਸਕਾਰਾਤਮਕ), ਰੂਸ (10,514 ਟੈਸਟ; 76 ਸਕਾਰਾਤਮਕ), ਇਟਲੀ (9,304 ਟੈਸਟ; 85 ਸਕਾਰਾਤਮਕ), ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ (8,273 ਟੈਸਟ; 30 ਸਕਾਰਾਤਮਕ)।

Deepinder Goyal Emerges as India's Top Self-Made Entrepreneur in 2025 / ਦੀਪਿੰਦਰ ਗੋਇਲ 2025 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਮਿਤ ਉੱਦਮੀ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰਿਆ

- IDFC FIRST Private Banking and Hurun India have released the third edition of the “IDFC FIRST Private & Hurun India’s Top 200 Self-made Entrepreneurs of the Millennia 2025.”
- The list ranks India’s most valuable companies founded after the year 2000

- IDFC FIRST ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਹੁਰੂਨ ਇੰਡੀਆ ਨੇ “IDFC FIRST ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਐਂਡ ਹੁਰੂਨ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ 200 ਸਵੈ-ਨਿਰਮਿਤ ਉੱਦਮੀ ਆਫ਼ ਦ ਮਿਲੇਨੀਆ 2025” ਦਾ ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਇਹ ਸੂਚੀ ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਪਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

- For the first time since the list's inception, Deepinder Goyal (42), founder of Eternal, has overtaken R K Damani (70) of DMart to secure the No. 1 position.
- Bengaluru leads the list with 88 entrepreneurs, followed by Mumbai (83) and New Delhi (52).

- ਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਈਟਰਨਲ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਦੀਪਿੰਦਰ ਗੋਇਲ (42) ਨੇ ਡੀਮਾਰਟ ਦੇ ਆਰ ਕੇ ਦਮਾਨੀ (70) ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਨੰਬਰ 1 ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਬੰਗਲੁਰੂ 88 ਉੱਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਬਈ (83) ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (52) ਹੈ।

Ambanis Only Indians on Bloomberg's 2025 Richest Families List\ ਬਲੂਮਬਰਗ ਦੀ 2025 ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅੰਬਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀ

- In Bloomberg's 2025 ranking of the world's 25 richest families, only one Indian family — the Ambanis — made the list.
- The world's 25 richest families added a combined \$358.7 billion to their fortunes in 2025, taking their total wealth to about \$2.9 trillion.

- ਬਲੂਮਬਰਗ ਦੀ 2025 ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ 25 ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ - ਅੰਬਾਨੀ - ਨੇ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ।
- ਦੁਨੀਆ ਦੇ 25 ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ 2025 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ \$358.7 ਬਿਲੀਅਨ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਦੈਲਤ ਲਗਭਗ \$2.9 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਹੋ ਗਈ।

- The Walton family, with \$513.4 billion, ranked as the world's richest family and holds a majority stake in Walmart.
- The Ambani family secured the 8th position with a net worth of \$105.6 billion, making them the only Indian entrant on the list.

- ਵਾਲਟਨ ਪਰਿਵਾਰ, \$513.4 ਬਿਲੀਅਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਲਮਾਰਟ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
- ਅੰਬਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ \$105.6 ਬਿਲੀਅਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਾਲ 8ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇਕਲੋਤਾ ਭਾਰਤੀ ਬਣ ਗਿਆ।

Singapore Changi Airport Wins World's Best Airport Title 2025 / ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਚਾਂਗੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ 2025 ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਿਆ

The 2025 theme “Passports to Possibility.”

2025 ਦਾ ਥੀਮ "ਪਾਸਪੋਰਟ ਟੂ ਪੋਬਿਲਿਟੀ" ਸੀ।

➤ The award was announced as part of the 14th edition of Travel + Leisure India's Best Awards, which recognises excellence across the travel and hospitality sector.

➤ ਇਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਟ੍ਰੈਵਲ + ਲੀਜ਼ਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ 14ਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

- Singapore Changi Airport has been voted the best international airport in the world for 2025.
- Air India was named Best Domestic Airline at the South Asia's Best Awards 2025 for the second consecutive year.

- ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਚਾਂਗੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ 2025 ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025 ਵਿੱਚ ਸਰਵੋਤਮ ਘਰੇਲੂ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

The Oscars to Move to YouTube in 2029, Leaving
Longtime Home ABC / 2029 ਵਿੱਚ ਆਸਕਰ ਯੂਟਿਊਬ 'ਤੇ
ਜਾਣਗੇ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਏਬੀਸੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ

- The Academy has announced that the Oscars will move to YouTube for live streaming from 2029 onwards.
- At present, the Academy Awards are broadcast on ABC and streamed on platforms such as Disney Plus and Hulu.

- ਅਕੈਡਮੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਸਕਰ 2029 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਈਵ ਸਟ੍ਰੀਮਿੰਗ ਲਈ ਯੂਟਿਊਬ 'ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ।
- ਇਸ ਸਮੇਂ, ਅਕੈਡਮੀ ਅਵਾਰਡ ਏਬੀਸੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਨੀ ਪਲੱਸ ਅਤੇ ਹੂਲੂ ਵਰਗੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਸਟ੍ਰੀਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

➤ The Academy's domestic partnership with Disney's ABC will continue through the 100th Academy Awards in 2028.

➤ ਡਿਜ਼ਨੀ ਦੇ ਏਬੀਸੀ ਨਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਭਾਈਵਾਲੀ 2028 ਵਿੱਚ 100ਵੇਂ ਅਕੈਡਮੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

**PM Modi Conferred with the Order of Oman / ਪ੍ਰਧਾਨ
ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਆਫ਼ ਓਮਾਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ**

➤ Prime Minister Narendra Modi was conferred with the Order of Oman, the Sultanate's uniquely distinct civilian honour, by Sultan Haitham bin Tarik for his contributions to strengthening bilateral ties.

➤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨ ਹੈਥਮ ਬਿਨ ਤਾਰਿਕ ਨੇ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਸੁਲਤਾਨ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨਮਾਨ, ਆਰਡਰ ਆਫ਼ ਓਮਾਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

➤ This honour is the latest addition to PM Modi's distinguished list of over 28 highest civilian awards received from foreign nations, including recent honours such as Ethiopia's Great Honour Nishan of Ethiopia and Kuwait's Order of Mubarak Al-Kabeer.

➤ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ 28 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚਤਮ ਨਾਗਰਿਕ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਮ ਵਾਧਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨ ਆਫ਼ ਇਥੋਪੀਆ ਅਤੇ ਕੁਵੈਤ ਦੇ ਆਰਡਰ ਆਫ਼ ਮੁਬਾਰਕ ਅਲ-ਕਬੀਰ ਵਰਗੇ ਸਨਮਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

**India-Oman Free Trade Agreement to Give New
Confidence to Bilateral Relations: PM Modi in
Muscat/ ਭਾਰਤ-ਓਮਾਨ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ
ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇਵੇਗਾ: ਮਸਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ**

- Prime Minister Narendra Modi stated that the Comprehensive Economic Partnership Agreement (CEPA) between India and Oman will give new confidence and energy to bilateral relations.
- India-Oman bilateral trade stood at about \$10.5 billion in 2024-25, with exports of \$4 billion and imports of \$6.54 billion.

- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਪਕ ਆਰਥਿਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਸਮਝੌਤਾ (CEPA) ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦੇਵੇਗਾ।
- ਭਾਰਤ-ਓਮਾਨ ਦੁਵੱਲਾ ਵਪਾਰ 2024-25 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ \$10.5 ਬਿਲੀਅਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ \$4 ਬਿਲੀਅਨ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ \$6.54 ਬਿਲੀਅਨ ਦਾ ਆਯਾਤ ਸੀ।

History and Evolution

- **Civilisational maritime bridge:** India–Oman ties are rooted in the Indian Ocean trading system, where the Arabian Sea historically acted as a connector for commerce, culture, and navigation traditions.

ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

- **ਸੱਭਿਅਤਾ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪੁਲ:** ਭਾਰਤ-ਓਮਾਨ ਸਬੰਧ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਨੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।

- Institutionalisation and Expansion of India-Oman Partnership
- Institutionalisation of partnership (2005-2008 onwards): The Defence MoU (2005) and the Strategic Partnership (2008) provided the relationship with a formal security and political foundation.

- ਭਾਰਤ-ਓਮਾਨ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ
- ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤੀਕਰਨ (2005-2008 ਤੋਂ ਬਾਅਦ): ਰੱਖਿਆ ਸਮਝੌਤਾ (2005) ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ (2008) ਨੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੀਂਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ।

Trade, Investment, and Business

- Growing trade and joint venture ecosystem between the two countries.
- Manufacturing and logistics linkages: Free zones and port-led projects are integrating Indian firms into Gulf–Africa supply chains; notably, Indian companies are major investors in the Sohar and Salalah Free Zones.

ਵਪਾਰ, ਨਿਵੇਸ਼, ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ

- ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦਾ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਈਕੋਸਿਸਟਮ।
- ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਲਿੰਕੇਜ਼: ਫ੍ਰੀ ਜ਼ੋਨ ਅਤੇ ਪੋਰਟ-ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਭਾਰਤੀ ਫਰਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾੜੀ-ਅਫਰੀਕਾ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ; ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸੋਹਰ ਅਤੇ ਸਲਾਲਾਹ ਫ੍ਰੀ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਹਨ।

Battle of Adwa / ਅਡਵਾ ਦੀ ਲੜਾਈ

- The Indian Prime Minister recently laid a wreath at the Adwa Victory Monument in Addis Ababa, paying tribute to Ethiopia's historic victory in the 1896 Battle of Adwa.

About the Battle of Adwa

- The battle was fought on 1 March 1896 near Adwa, Ethiopia, between the Ethiopian Empire (Abyssinia) and Italy.

- ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਡਵਾ ਅਬਾਬਾ ਵਿੱਚ ਅਡਵਾ ਜਿੱਤ ਸਮਾਰਕ 'ਤੇ ਫੁੱਲਮਾਲਾ ਭੇਟ ਕੀਤੀ, 1896 ਦੀ ਅਡਵਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਇਥੋਪੀਆ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ।

ਅਡਵਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬਾਰੇ

- ਇਹ ਲੜਾਈ 1 ਮਾਰਚ 1896 ਨੂੰ ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਅਡਵਾ ਨੇੜੇ ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ (ਅਬੀਸੀਨੀਆ) ਅਤੇ ਇਟਲੀ ਵਿਚਕਾਰ ਲੜੀ ਗਈ ਸੀ।

- Ethiopian forces defeated the Italian troops, securing Ethiopia's sovereignty and independence and marking the first major African victory over a European power during the colonial era.
- Italy re-invaded Ethiopia in 1935 under Benito Mussolini during the Second Italo-Ethiopian War; Ethiopia was finally liberated in 1941 with British and Allied support.

- ਇਥੋਪੀਆ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਇਤਾਲਵੀ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ, ਇਥੋਪੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਦੌਰਾਨ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵੱਡੀ ਅਫਰੀਕੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ।
- ਇਟਲੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਇਟਾਲੋ-ਇਥੋਪੀਅਨ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਬੇਨੀਟੋ ਮੁਸੋਲਿਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 1935 ਵਿੱਚ ਇਥੋਪੀਆ 'ਤੇ ਮੁੜ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ; ਇਥੋਪੀਆ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 1941 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਗਿਆ।

**Lok Sabha Passes Nuclear Energy Bill Allowing
Privatisation / ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ**

- The Lok Sabha has passed the Sustainable Harnessing and Advancement of Nuclear Energy for Transforming India (SHANTI) Bill, 2025.

Key Provisions of the Bill

- Opening the nuclear sector to non-government entities, including Indian private companies and joint ventures between government and private companies.

- ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੀ ਸਥਿਰ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ (ਸ਼ਾਂਤੀ) ਬਿੱਲ, 2025 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬਿੱਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਪਬੰਧ

- ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Liability for Nuclear Damage

- A tiered liability structure has been introduced, with liability limits ranging from ₹100 crore to ₹3,000 crore, based on reactor power capacity.
- The Central Government will bear liability beyond the operator's cap and may establish a Nuclear Liability Fund.

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ

- ਇੱਕ ਪੱਧਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਢਾਂਚਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸੀਮਾ ₹100 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ₹3,000 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਐਕਟਰ ਪਾਵਰ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ।
- ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਰੇਟਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਫੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

**Lok Sabha Passes Viksit Bharat – G RAM G Bill, 2025 /
ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ - ਜੀਆਰਏਐਮ ਜੀ ਬਿੱਲ, 2025 ਪਾਸ
ਕੀਤਾ**

- The Lok Sabha has passed the Viksit Bharat – Guarantee for Rozgar and Ajeevika Mission (Gramin) Bill, 2025.
- The Bill provides a new statutory framework to replace the Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act (MGNREGA), which has governed rural wage employment since 2005.

- ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ - ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਅਜੀਵਿਕਾ ਮਿਸ਼ਨ (ਗ੍ਰਾਮੀਣ) ਬਿੱਲ, 2025 ਲਈ ਗਰੰਟੀ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
- ਇਹ ਬਿੱਲ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਰੰਟੀ ਐਕਟ (ਮਨਰੇਗਾ) ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ 2005 ਤੋਂ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

Key Features of the Bill

- **Enhanced employment guarantee:** The assured number of workdays is increased from 100 to 125 days, improving income security for rural households and offering nearly 25% higher earning potential.

ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

- **ਵਧੀ ਹੋਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ:** ਕੰਮ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਯਕੀਨੀ ਗਿਣਤੀ 100 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 125 ਦਿਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਆਮਦਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 25% ਵੱਧ ਕਮਾਈ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

➤ Four focused asset priorities: Public works will be restricted to water security, core rural infrastructure, livelihood infrastructure, and climate-resilience works, ensuring creation of durable and productive assets instead of fragmented projects.

➤ ਚਾਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੰਪਤੀ ਤਰਜੀਹਾਂ: ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਪਾਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮੁੱਖ ਪੇਂਡੂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਰੇਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ-ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣਗੇ, ਖੰਡਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।

SHERA

BATCH

1 YEAR COVERAGE

MCQ'S(TOPIC WISE+MONTHLY)

STATIC GK + GK/GS

PUNJAB C.A.+PUNJAB GK

26 CATEGORIES COVERD

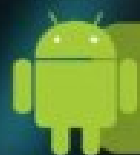
**CURRENT
AFFAIRS
ਦਾ
KING**

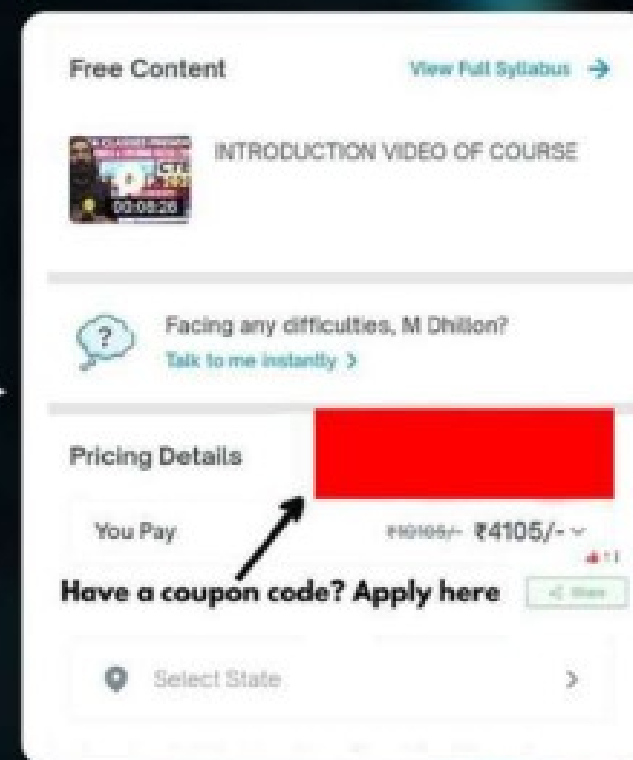
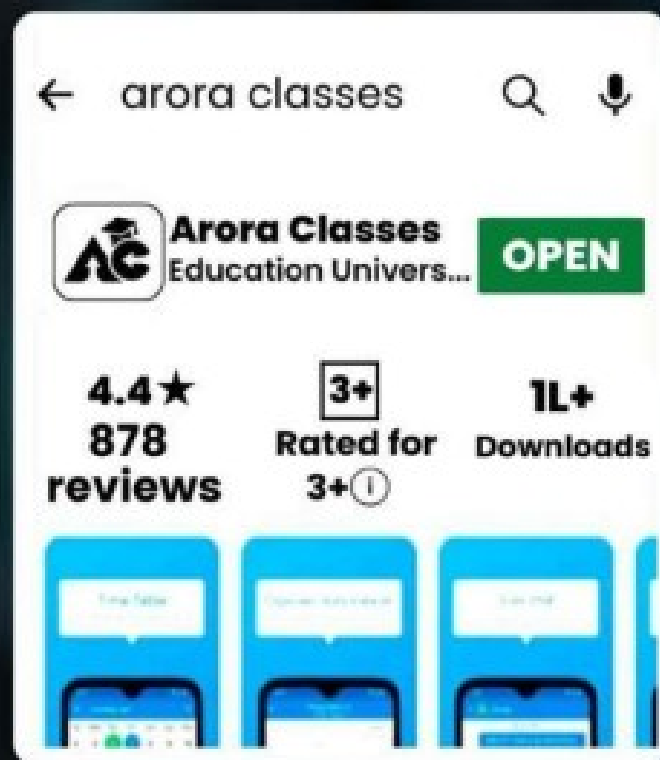
CONTACT: 8822-010101, 98724-30815

ADDRESS: Ajit Road, ST. NO. 13, Bathinda

FOR ANDROID USERS

FOR IPHONE USERS

